

Dr. Marczell Mihály:

PÜNKÖSD

II/2. rész: PÜNKÖSD UTÁNI III. VASÁRNAP

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

55. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó.....	5
A/ rész ünnep jellegével kapcsolatos beszédek	5
a) alcsoport: Először átfogó rövidséggel a Mester szeretetéről szólhatnánk	5
1. beszéd: Mi a Mester szeretetének lényege?	5
2. beszéd: Mi a Mester felénk forduló gesztusa?	5
3. beszéd: Mi a Mester lelkülete?	6
b) alcsoport: A „leereszkedés” gondolköréből	6
1. beszéd: Hogyan közeledik felénk az Isten?	6
2. beszéd: Mit hoz nekünk az isteni Mester?	6
3. beszéd: Milyen „mélyre” ereszkedett hozzánk az Úr Egyszülöttje?	7
c) alcsoport: A „megbocsátás” gondolköréből	7
1. beszéd: Megbocsátást hozott – az emberiségnek	7
2. beszéd: Megbocsátott – a bűnösöknek	8
3. beszéd: Megbocsátást adhat – a gonosz ellenségnek	8
d) alcsoport: A „felemelés” gondolköréből.....	8
1. beszéd: Hová emelt minket az égi Teremtő?	8
2. beszéd: Hová emelt minket az Üdvözítő?	9
3. beszéd: Hová emelt minket az égi Szeretet?.....	9
e) alcsoport: A felemelés gyakorlatibb gondolköréből.....	9
1. beszéd: Istentől alkotott fogalmainkat megneemesítette.....	9
2. beszéd: Életcélunkat megemelte	10
3. beszéd: Ennek elérésére az isteni természetet is megszerezte	10
f) alcsoport: A diadalra segítség gondolatából.....	11
1. beszéd: Homo viator	11
2. beszéd: Homo gladiator	11
3. beszéd: Homo sanctificatus	11
g) alcsoport: A hazajuttatás kegyének gondolköréből	12
1. beszéd: A bárányok Pásztora	12
2. beszéd: A tévelygő bárányok keresője és segítője	12
3. beszéd: Az egyetlen akol szerető Pásztora	12
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeire írt beszédek.....	13
1. (Introitus) beszéd: „Miserere!...”	13
2. (Introitus) beszéd: „Leva animam!”	13
1. (Graduale) beszéd: Bizzál és meghallgattatást találsz!	13
2. (Graduale) beszéd: Égi Bíród kegyelmes	14
1. (Offertorium) beszéd: Remény – a lélek ereje	14
2. (Offertorium) beszéd: Dalra csendül a reménykedő lélek	15
1. (Communio) beszéd: Urunk szava – a bűnösökről	15
2. (Communio) beszéd: Angyalok dala – a megtérő bűnösökről.....	15
B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumra épülő beszédek.....	15
Különálló beszédek	16
a) alcsoport: Az Evangélium – a vendégül látókról	16
1. beszéd: „Ex omni genere piscium...”	16
2. beszéd: Az Urat fogadó asztalok.....	17
3. beszéd: Az Úr „asztalterítéke”	17
4. beszéd: Ellátott és ellátó Mester	18
5. beszéd: Mi az égiek öröme?	18
b) alcsoport: A „pásztor és bárány” gondolataiból.....	19
1. beszéd: A nagy mindenség „embernyája”	19
2. beszéd: Mi a mi isteni nevünk?.....	19
3. beszéd: Miért járjuk a földi utat?	20

4. beszéd: Az embernyáj legelői	20
5. beszéd: Embernyáj életútjának útállomásai	20
6. beszéd: Az embernyáj számadó pásztora	20
7. beszéd: Az embernyáj örök Gazdája	20
c) alcsoport: A szélesen fogott „pásztor és nyája” gondolatsoportnak kis keretre szorító alakjai	21
1. beszéd: A nyáj és a pásztor	21
2. beszéd: A nyáj útja	21
3. beszéd: A pásztor útjai	21
4. beszéd: A magukban mozgolódók	22
5. beszéd: Még a bűnösök is keresik	22
6. beszéd: A mélyre süllyedő lélek	22
d) alcsoport: A veszendő , vagy elveszettnek vélt bárányt kereső pásztor áldozatosságáról	22
1. beszéd: A pásztor öröme	22
2. beszéd: A gondoskodó jó pásztor	23
3. beszéd: A számadáskor	23
4. beszéd: Az elveszett bárány	23
5. beszéd: A kereső pásztor	24
6. beszéd: A 99 igaz és az 1 eltévedő	24
7. beszéd: Ki a legkedvesebb?	24
8. beszéd: Áldozat és legnagyobb áldozat	24
e) alcsoport: A kérdésnek pedagógiai jellegét fogva	25
1. beszéd: A kis bárány sorsa	25
2. beszéd: A pásztor és a bárányok együttese	25
3. beszéd: A veszendő bárány bégetése	25
4. beszéd: A szerető pásztor önfeláldozása	26
f) alcsoport: A drachmát találó asszony hasonlatára építkezők	26
1. beszéd: Az elveszett drachma	26
2. beszéd: A fényt gyújtó kereső	26
3. beszéd: Az örvendező találó	27
4. beszéd: A kicsorduló öröm	27
5. beszéd: Az angyalok öröme	27
Diákbeszéd	27
1. beszéd: Mit jelent bennünk az Isten adománya?	27
2. beszéd: A kész ember	28
Beszédláncok (1952)	29
I. beszédlánc címe: Az Úr lelkének állandó lendülete	29
1. beszéd: Szeretet – Atyja iránt	29
2. beszéd: Szeretet – otthona iránt	29
3. beszéd: Szeretet – népe iránt	29
4. beszéd: Szeretet – eltévelyedettek iránt	29
II. beszédlánc címe: Kik az Úr lelkének gondjai?	30
1. beszéd: A megváltandó – „nép”	30
2. beszéd: A hazairányítandó – „embernép”	30
3. beszéd: A tévelygő bárány akolba terelése	30
4. beszéd: Az elveszett „drachma” megtalálása	30
III. beszédlánc címe: Az Úr örömeinek skálája	30
IV. beszédlánc címe: Az ég függönyének fellibbentése	30
I. beszédlánc címe: A Mester küldetése	31
II. beszédlánc címe: A Mester köré sereglők	31
III. beszédlánc címe: Az élet felelősségteljesége	31
IV. beszédlánc címe: És az emberi ítélet?	31
B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegét magyarázó beszédvázlatok	31
Különálló beszédek	31
1. beszéd: A hatalmas Úr	32

2. beszéd: Az Úr hatalmas keze.....	32
3. beszéd: Az örök dicsőségre hívó.....	33
4. beszéd: Az Úr látogatásai.....	33
5. beszéd: Övé legyen a dicsőség.....	34
6. beszéd: Az élet terhe – az Úr „terhe”.....	34
7. beszéd: Éberek legyetek!.....	34
8. beszéd: Az alázkodó ember.....	35
9. beszéd: Mi a legnagyobb kísértő?.....	35
10. beszéd: A hit ereje.....	36
Beszédláncok.....	36
I. beszédlánc címe: Nagy az Isten.....	36
II. beszédlánc címe: Felétek forduló az Isten.....	37
III. beszédlánc címe: Alázkodjék az ember!.....	37
IV. beszédlánc címe: Örvendezzék az ember!.....	37
V. beszédlánc címe: Ébren éljen az ember!.....	37
VI. beszédlánc címe: Az ellenállás fegyverzete.....	37
VII. beszédlánc címe: Istené az összes életedicsőség.....	37

Előszó

Ha Pünkösöd utáni III. vasárnap liturgiájának tételeit akarnók előrevetíteni, akkor azzal kellene kezdenünk, hogy ki kellene hámozni a liturgia szépséges keretéből az egész ünnepet átlengő isteni gondolatot. Ha figyelemmel kísérvők a liturgikus szövegeket, akkor alig lehetne más nevet adni ennek az ünnepnapnak, mint a „**szerető Jézus vasárnapja**”. – Szinte csodálatos, hogy a „kis liturgia” szövege, a Szentevangélium és a Szentlecke olyan gondolatokat hoz, amelyek az **isteni szeretet** csodálatos alaphangját csendítik lelkünkben. A sokirányú meglátás mellett szinte kikiált ezekből a **tanító** Mester környezetére való hatása..., a **bűnöst szerető** Mester lelke, az **asztalhoz ereszkedő** Mester gesztusa. Még a farizeusok is odaállnak, csodálkoznak és botránkoznak. – Az evangéliumi példabeszédben is a **szeretetről** szól a Mester... Majd előlép a **bitangoló bárány után** menő Mester, továbbá a kallódó bárányt **vállára vevő** Mester... Felcsendül azután az örök otthon **öröme** a visszatért felett... Végül elénk lép a **bűnösöket és igazakat** mind szerető Mester... Szinte kis előképként jelentkezik azután a **drahmás asszony** – örvendezve. – Sok-sok gondolat rajzolódik elénk, de figyeljük csak: alaptónusuk a **szeretet**. Természetes tehát, hogy mindez egybekapcsolható – a Szent Szív gondolatával is!... Mi ugyan ebben a részben egészen e vasárnapra vonatkozó beszédvázlatokat adunk, de semmi sem gátolhatja a szónokot, hogy gondolatait **egybefonja** a Szent Szív tiszteletének kérdéseivel. – Ugyanezek a gondolatok rajzanak lelkünk előtt, ha a Szentleckét olvassuk. – Az alapgondolat így hangzik: legyetek büszkék az Úr örök életre hívó kegyelmére és legyetek alázatosak, továbbá Istenre hagyatkozók, mert így győzedelmesek lesztek minden gonosz **kísértő csábításai ellen**. – A győzedelmeseké azután a Krisztussal egyesülő örök élet. Így tehát ez a terület is a **Krisztushoz fonódás szeretetgondolatát** hozza, amely földön és égben emberélet legnagyobb kincse.

* * *

A/ rész ünnep jellegével kapcsolatos beszédek

Amint az általános **előszóban** mondtuk, ez a vasárnap az **Úr Jézus szeretetének vasárnapja**. Az ünnep jellegét tehát a Mester szeretete lengi át, és így ezt a gondolatcsoportot kellene itt fejtegetni. Mivel azonban az isteni szeretetnek egész teológiáját részletesen fejtegetjük egy különálló sorozatban, azért itt oly tételeket fogunk felvetni, amelyek a mai nap liturgiájára támaszkodnak. Természetes azonban, hogy aki az isteni szeretetről akarna részletesen és egybefogóan beszélni, annak fel kell ütnie a fent idézett helyet és ott rendszeres fejtegetést találni. Itt **csak a felénk áramló isteni szeretet** tételeit érintjük. – És mi ennek a lényege? Valójában annak a kérdésnek kielégítő megválaszolása, hogy mi áll a felénk forduló isteni szeretet észlelhető megnyilatkozása. A feleletet ez a hat fogalom adná: a **leereszkedés**, a **megsegítés**, a **megbocsátás**, a **felemelés**, a **diadalra segítés** és a „**hazajuttatás**”. – Lássuk most tehát ezeknek a gondolatoknak erre a részre tartozó kifejtését.

a) alcsoport: Először átfogó rövidséggel a Mester szeretetéről szólhatnánk

1. beszéd: Mi a Mester szeretetének lényege?

1. Adni mindent – magán kívül.
2. Adni még – Önmagát is.

2. beszéd: Mi a Mester felénk forduló gesztusa?

1. Leereszkedés.

„De az igaz Lótót, akit a zabolátlan kicsapongók életmódja meggyötört, kimentette...” (2Pét. 2,7). „...Mert megemlékezett róluk, ki számonkéri a vért, nem feledte el a szegények jajveszékelését” (Zsolt. 9,13).

2. És felemelés.

„Ha megtalálja, boldogan veszi vállára” (Lk 15,5). „Tanítványai közül egyik, akit szeretett Jézus, ott nyugodott Jézus kebelén...” (Jn 13,23).

3. beszéd: Mi a Mester lelkülete?

1. Kegyes megbocsátás.

„Én azonban az Istenhez kiáltok, s az Úr megszabadít engem. Este, reggel, délben panaszkodom, sóhajtok, s ő meghallja szavamat...” (Zsolt. 54,17-18). „Az Isten igazságos bíró, hatalmas ő, s türelme hosszú” (Zsolt. 7,12). „...Mondom nektek: Éppen így örülnek majd Isten angyalai egy megtérő bűnösnek” (Lk 15,10).

2. Isteni erővel való gazdagítás.

„Erőssége az Úr azoknak, akik Őt féltik, és szövetségét megmutatja nekik” (Zsolt. 24,14). „Örüljtek velem, megtaláltam elveszett juhomat” (Lk 15,6).

*

b) alcsoport: A „leereszkedés” gondolköréből

1. beszéd: Hogyan közeledik felénk az Isten?

Bev.: Isten szava – tettek sorozata. Hogyan száll lelkünk felé az Isten?

1. Személyes szeretettel.

a) Minden ami van – jó. „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31).

b) Minden östörtetésünk – jó.

c) Minden mozdulatunk – jó Isten erejéből indulva!

2. Próféták küldetésével.

De Isten közeledése – égi hangok hangoztatása.

a) Próféták szava – cseng.

b) Lélekbeszéde – lelkiismeret, sugallatbeszéd.

3. Egyszülöttjének megjelenésével.

Végül?

a) „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). „Isten pedig, minden kegyelemnek szerzője, aki rövid szenvedés után (Jézus) Krisztusban örök dicsőségre hívott meg titeket, maga készít majd föl, maga erősít, izmosít és szilárdít meg” (1Pét. 5,10).

b) Egyházban élő Mester. „Mindent lába alá vetett és az egész Egyház fejévé tette őt: ez az ő teste és teljessége, aki mindent mindenben betölt” (Ef. 1,22).

Bef.: És mi legyen a mi válaszuk? Egyszerűen ez: „Alázkodjatok csak meg Isten súlyos keze alatt, hogy annakidején fölmagasztaljon titeket” (1Pét. 5,6).

2. beszéd: Mit hoz nekünk az isteni Mester?

Bev.: Az Isten fogalma mindig úgy él bennünk, hogy bőségesen árasztja reánk kegyelmét. Égi Atyánk Egyszülöttje mint a nagy Adakozó jár köztünk. – Mit hozott?

1. Istenatyánk atyai szeretetét.

a) Maga a megjelenés az égi Szeretet ténye. „Úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Az emberekkel való érintkezése – az isteni Szeretet sugárzása. „... mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1). Továbbá: „...Isten nem személyválogató. Ellenkezőleg, bármely nemzethez tartozó ember kedves előtte, ha eltölti az ő félelme és igaz tetteket visz végbe” (Ap.Csel. 10,35).

2. Istenatyánk égi ígét.

Az Ő megjelenése az isteni ígék hirdetése.

a) Isten szeretetéről szól. „Aki ismeri és megtartja parancsaimat, az szeret engem. Aki pedig szeret engem, azt Atyám is szeretni fogja. Szeretni fogom őt én is és kinyilatkoztatom magamat neki” (Jn 14,21).

b) Ember hazatéréséről beszél. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én feltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

3. Istenatyánk isteni természetét.

Emberi természetünket így jellemzi az Írás: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). De ennél magasabbra emelt a Mester.

a) Isteni természetet adott. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” /2Pét. 1,4/.

b) Isten fiaivá emelt. „Mindannak azonban, aki hisz benne, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). – „aki befogadta”...

Bef.: Van-e ennél nagyobb kincs?... És ez az adakozás ezt eredményezi: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

3. beszéd: Milyen „mélyre” ereszkedett hozzánk az Úr Egyszülöttje?

Bev.: A kérdésünk valójában ez: hogyan jelent meg köztünk az Úr Egyszülöttje?

1. Názáretben emberként fogantatott.

a) Ennek tényét így hirdeti az Írás: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia” (Lk 1,31-32).

b) Ennek értékét a Szeretet túlcordulásának érzi az emberi lélek.

2. Betlehemben emberként született.

a) Az Írás így hirdeti: „De az angyal bátorította őket: „Ne féljete! Nagy örömet hirdetek nektek és az egész népek: Ma született az Üdvözítő Dávid városában” (Lk 2,10-11).

b) Az emberi lélek pedig az angyali ének tartalmával örvendezve élvezi: „Dicsőség a magasságban Istennek, és békesség a földön a jóakarató embereknek” (Lk 2,14).

3. Judeában áldozatosan tanított.

a) A nyilvános működés mutatja.

b) A Hozzá térő emberek lelke ezt a tanítást követi.

4. A Golgotán embertestvérekért kínos halált szenvedett.

a) Erről az Írás beszél: „...Jézus hangosan fölkiáltott és kilehelte a lelkét” (Mk 15,37).

b) Ennek áldott emlékére – a megdicsőült Kereszt szól...

Bef.: Földi élet, életáldozat – ez a Mester „mélyrealizációja”. És végül mi ez? Az embernek felmagasztalása.

*

c) *alcsoport: A „megbocsátás” gondolköréből*

1. beszéd: Megbocsátást hozott – az emberiségnek

Bev.: Emberéletünk irányvonalát Isten megszabta, de gyengeségünk hullámozása esés és emelkedés diagramjává változtatta. Ezért van az, hogy sokszor hajlunk a földiek felé és sokszor vágyódnak az égiek után. – Mit tesz tehát az ember, hogy végül is elérje Istent?

1. Hozzá kiáltott szavunk.

Ennek alapütemét így diktálja a Zsoltáros: „Én azonban az Istenhez kiáltok, s az Úr megszabadít engem. Este, reggel, délben panaszkodom, sóhajtok, s ő meghallja szavamat; Támadóimtól békességet ad, bár sokan vannak ellenem” (Zsolt. 54,17-19).

a) Egek felé sikong a szavunk (adventi énekek!).

b) És az ég Urához jut könyörgésünk. Hiszen jó az Isten. „Be jó, be kegyes a szellemed, Uram, mindenkben!” (Bölcs. 12,1). Ezért is bízunk meghallgatásban az ember. „Tudjátok meg, hogy az Úr csodálatosan vezérli szentjét, meghallgat engem az Úr, ha hozzá kiáltok” (Zsolt. 4,4).

2. Szerető bocsánatát veszi gyarlóságunk.

Már az Ószövetség is figyelmeztet az Úr jóságára mondván: „Az Isten igazságos bíró, hatalmas ő, s türelme hosszú” (Zsolt. 7,12). – Ezt azután kiszélesíti a Mester:

a) A bűnösökről így szól: „...így örülnek majd Isten angyalai egy megtérő bűnösnek” (Lk 15,10).

b) A bűnösök „kezeléséről” így tanít a Mester; első és általános szava így hangzik: „Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert” (Jn 20,23); módszeréről pedig ezt mondja: „Uram, ha vét elle-

nem testvérem, hányszor kell megbocsátanom? Talán hétszer? Jézus így felelt: „Nem mondom: hétszer, hanem hetvenszer hétszer” (Mt 18,21-22).

Bef.: Íme, így fogható egybe a Mester ajándéka: levetette rólunk a földiek terhét és gazdagította nekünk a lélek örök kincsét.

2. beszéd: Megbocsátott – a bűnösöknek

Bev.: Valójában mi a Megváltó szenvedésének, áldozatának reánk vonatkozó legnagyobb hatása?

1. Törölte Isten előtti adósságunkat.

Ember vétkeivel szemben – Isten nem örök haragot hordozó. „Az Isten igazságos bíró, hatalmas ő, s türelme hosszú, vajon napról-napra tart-e haragja?” (Zsolt. 7,12).

a) Ádám vétke... Emberi gőg – Istent sértő súlyos elesés.

b) Ember életterhe: mindenki ebben az **állapotban** születik. – És mindezekben – kiengesztelő a Messiás.

2. És megbocsátja gyengeség és gonoszság fakasztotta bűneinket. Itt már a személyes bűn igényel bocsánatot.

a) Sokszor gyengék vagyunk a kísértésekben...

b) Gyakran állhatatosak a gonoszságban... És mindezekben – megbocsátó a Mester.

Bef.: Íme, Jézus úgy tekint reánk, hogy tört lelkünknek meleg szeretettel sugározza a lelki feltámadást.

3. beszéd: Megbocsátást adat – a gonosz ellenségnek

Bev.: A megbocsátó Mester tőlünk is a bocsánat lelkét várja. Az az igazi nemes ember, aki szeretetét adja annak, aki vele szemben hibázó és gonosz. Azért mondja a Mester: „Ha azokat szeretitek csak, akik titeket szeretnek, mi lesz a jutalmatok? Nem így tesznek a vámosok is?” (Mt 5,46). – Mit kell tehát tennünk?

1. Szeressük – ellenségeinket.

a) Mesterünk – parancsolja. „Szeressétek ellenségeiteket, (tegyetek jót haragosaitokkal) és imádkozzatok üldözőitekért (és rágalmazóitekért)” (Mt 5,44).

b) Tanítványa – kövesse.

2. És tettek mutassák szeretetünket.

a) Legyen lelkünk megbocsátó. „Bocsásd meg a mi vétkeinket, amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek” (Mt 6,12).

b) Legyen lelkünk készségesen szóró. „Ha megütik a jobb arcodat, fordítsd oda a másikat is” (Lk 6,29).

Bef.: Mikor emelkedett az ember lelke? Ha Mester példájára megbocsátó és jóttevő még ellenségével szemben is.

*

d) *alcsoport: A „felemelés” gondolköréből*

1. beszéd: Hová emelt minket az égi Teremtő?

Bev.: Minden teremtményről ezt mondja az Írás: „Íme, nektek adtam minden fűvet, mely magot hoz, a földön, s minden fát, melynek benn a gyümölcsében van fajának megfelelő magva, hogy eledeltekre legyen, a zöld növényzetet pedig a föld minden állatának, az ég minden madarának s mindannak, mi mozog a földön s miben élő pára vagy, hogy eledelükre legyen” (1Móz. 1,29-30). És az emberről? Ott így szól a válasz: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet lehelétét és élőlénné lett az ember” (1Móz. 2,7). – Miben áll ez az isteni megemelés?

1. **Hordozzuk a képét.** Ez tárgyi valóság.

2. **Alakítsuk a képét.** Ez alanyi beállítás.

3. **Így étellel dicsőítsük az ég Urát.**

Ez – Isten szolgálatára való alázkodás.

Bef.: De ez az alázkodás – Isten fiaivá való emelkedés. „Mindannak azonban, aki hisz benne, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). – „aki befogadta”!...

2. beszéd: Hová emelt minket az Üdvözítő?

Bev.: Képei vagyunk az Istennek. Ez a Teremtő adománya! És mivé tett az Üdvözítő?

1. Isten fiaivá.

a) Atyánk szeretetét visszaszerezte. „Ő engesztelő áldozat bűneinkért, de nemcsak a mieinkért, hanem az egész világ bűneiért” (1Jn. 2,2).

b) A „fiúvá emelés” kegyét megszerezte. És minden más a földön is Tőle származó kincsünk. „Mid van, mit nem kaptál?” (1Kor. 4,7).

2. Az egék örököseivé.

Ez már örök értékünk. Mit jelent?

a) Végnélküli az életünk. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én feltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

b) Istenatyával él a lelkünk. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Mit tett tehát velünk az Üdvözítő? Az Isten képét – az isteni természet hordozójává tette.

3. beszéd: Hová emelt minket az égi Szeretet?

Bef.: Eleváció – az Isten szeretetének üteme. – Mit jelent?

1. A földön is isteni legyen az élet.

Ennek lényege: szeretetszórás.

2. A földön is égbetörő legyen az élet.

Ennek lényege: a Szeretet várás.

3. A földről végül égben táruljon ki az élet.

Ennek lényege: Szeretebirtoklás.

Bef.: „Elevatio – ad filiationem aeternam”.

*

e) *alcsoport: A felemelés gyakorlatibb gondolköréből*

1. beszéd: Istentől alkotott fogalmainkat megnevesítette

(Isten fogalmunk)

Bev.: Az Ószövetség Isten-fogalmát ez a szent szöveg adja: „Én vagyok Atyád Istene, Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene. Eltakará erre Mózes az arcát, mert nem mert az Istenre nézni” (2Móz. 3,6). Ez az **alázat** jellemzése – az Úr előtt. Az Újszövetség Mestere pedig így tanít imádkozni: „Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved. Jöjjön el a te országod. Legyen meg a te akaratod...” (Mt 6,10...). Ez a gyermeki **bizalom** – az Atyával szemben. – Vizsgáljuk most részletesebben ezt a kettős tételt.

1. Eddig csak hatalmas Teremtő...

Az Istent kereső ember a **létező világ lépcsőzetén** jut a mindenség Urához...

a) A gondolkodó ember előtt olyan sorozat ugyanis a világ, mely mindig az előzetesre utal. Minden véges okot követel, míg végül a Végtelenben talál megnyugvást. – Az értelem tehát a Teremtő Istenhez vezet.

b) Az **Ószövetség írása** is a Mindenhatóhoz juttat. Állandó hangját Izaiás próféta hangoztatja: „Emeljétek fel szemeteket a magasba, és nézzétek: Ki teremtette ezeket? Ő az, aki megszámloltan kivezeti seregüket, és nevén szólítja valamennyiüket; nagy ereje, erőssége és hatalma miatt el nem marad egy sem” (Iz. 40,26). Mondhatnók: ez a bölceleti és vallási Isten-találás.

2. Ámde most – a Mester tanítása nyomán – szerető Atya...

A Hatalmast, Egyetlent és Erőset találó ember csak akkor találhat megnyugvást a Végtelenben, ha az életének **minden** vágyát kielégíti. Nekünk nemcsak értelmi erőnk van, amely igazságot keres, ha-

nem akaratunk és **szívünk** is van, amely többet igényel.

a) A szerető **emberi szív** – szerető **Atyát** igényel. Ennek valóságát és igazságát fel is villantja a Mester. Mégpedig hogyan? Tanítása szerint nemcsak Urunk, hanem Atyánk az Úr; ez az imádságunk is /Mt 6,10/! Sőt azt is tanítja, hogy **bennünk** az Úr; ez pedig életünk boldogsága. Olvasd csak: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

b) És itt még nincs vége a szeretetkapcsolatnak. A folytatás az, hogy a szerető **isteni Szív** – **Isten fiaivá** nemesített minket. Ezért mondja az evangélista: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). Ugyanezt erősíti az apostol is mondván: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,16-17).

Bef.: Zárókérdésünket így fogalmazhatnók: Mi tehát a két szövetség alaphangja? Az Ószövetségé így hangzik: **Teremtő az Isten és Ura mindennek**. És az Újszövetség? A felelet ez: Isten az **örök Szeretet és égi Atyánk** mindnyájunknak. – Ez a látás az isteni Fenség teljességét tárja elénk és az emberi vágyak tökéletes kielégülését biztosítja. Értelmünk eljuttat a Teremtőhöz, akarati vágyaink elvisznek az égi Atyához... Így azután – a Mester tanítását átvéve – a szeretet szárnyain lendülünk az égi Atya felé, aki Isten fiaivá emeli mindazokat, akik parancsait teljesítik, akiknek életfeladata a: **szeretet** és életcélja a: **Szeretet!**

2. beszéd: Életcélunkat megemelte

Bev.: Az élet ősi kérdése: merre menjek? A cél kérdése az egész... Fontos ennek kitűzése, mert ettől függ az ember élete. – Milyen volt és milyen lett?

1. A földi élet boldogsága.

a) Ez az alaphang cseng az Írásban: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27).

b) Ez a hang cseng az emberi természetben. Minden törtetés – boldogságra irányul, és az Ószövetség emberei **itt** keresik a boldogságot.

2. Az örök élet birtoklása.

Itt már az Újszövetség Mestere diktálja az élet célját.

a) A kinyilatkoztatásban az Ő országáról így beszél: „Az én országom nem e világból való” (Jn 18,36). – Majd az ember élethivatását így színezi: „Ti olyan tökéletesek legyetek tehát, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48). –Végül az élet igazi tartalmát így határozza meg: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

b) Az emberi lélek rezonál erre. Miért? Mert a szellemet nagyobbak tartja, mint az anyagot, a végességet kisebbnek tudja, mint a végnélküliséget és az Istenhez fűződést pedig a legnagyobb értéknek érzi.

Bef.: A lényeg ez: földön járunk és égbe szállunk.

3. beszéd: Ennek elérésére az isteni természetet is megszerezte

Bev.: A szárnyalni akaró ember – az eget felé igényeskedik. – De van-e erre lehetőség az Isten tervében és hozzánk ereszkedésében?

1. Kiengesztelő Áldozattá lett.

Maga ez a tény kettős vonalat mutat.

a) Isten ígértét. „Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földbe, amelyből vétettél, – mert por vagy s vissza kell térned a porba!” (1Móz. 3,19). Ez az emberre vonatkozik...

b) Jézus megváltó szeretetét. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). Ez pedig Isten égi ajándéka. Jól figyelj arra, hogy a Mester még a halál képének megrendítő jelenésében is így imádkozik: „Most mélyen megrendült a lelkem. Mit is mondjak? Hogy szabadíts meg attól az órától, Atyám? De hiszen éppen azért az óráért jöttem! Atyám, dicsőítsd meg nevedet” (Jn 12,27-28).

2. Isteni természet közvetítőjévé emeltetett.

És Krisztus áldozata szintén kettős vonalat tár elénk.

a) Az Atya kiengesztelődését. „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak

drága vére” (1Pét. 1,18-19).

b) És az emberfiának istenivé nemesedését. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12) és: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

Bef.: Ilyen módon tényleg felemelkedhetünk – Isten országába!

*

f) *alcsoport: A diadalra segítés gondolatából*

1. beszéd: Homo viator

Bev.: Az Egyház állandó tanítása szinte epigrammaszerűen vésődik lelkünkbe mondván: egeből jövő és égbe törő vándor a föld embere! – Mit jelent ez az isteni életterv?

1. Vegye és értékelje a „vándor ember” az égi Atya élettervét.

- Indít az Ég.
- Hazavár az Ég.
- Boldogít az Ég.

2. Vegye és életté tegye az Istenatya égi kegyelmét.

- Tárulva nézzen az égre (homo expectam).
- Zárólva vegye az ég kegyét (homo accipiens).
- És életté tegye az Isten ajándékát (homo divino modo vivens).

Bef.: Mit fog ez az alázatos „munkábaállás” biztosítani? Életvándorlást: ad montem sanctum Dei. „Isten pedig, minden kegyelemnek szerzője, aki rövid szenvedések után (Jézus) Krisztusban örök dicsőségre hívott meg titeket, maga készít majd föl, maga erősít, izmosít és szilárdít meg” (1Pét. 5,10).

2. beszéd: Homo gladiator

Bev.: Az elvetett mag kemény természettörvény alapján lesz termő gyümölcsfává. – Az isteni törvények alapján sudározó ember azonban kemény és **tudatos küzdelem** útján alakul Isten gondolta élő személlyé! – Hogyan megy ez végbe?

1. Küzdelem az ember sorsa.

„Katonasor az ember élete a földön, és napjai olyanok, mint a napszámos napjai” (Jób 7,1).

- A bűn hozta.
- De így is az erényes áldozat anyja.
- Végül is az „óriás ember” diadala.

2. De segítő erő az Isten állandó adománya.

Szt. Pálra gondoljunk. „Elég neked az én kegyelmem, mert az erő gyöngeségedben lesz teljessé” (2Kor. 12,9).

- Természetes kegyelmekkel születünk.
- Segítő kegyelmekkel erősítettünk.
- Megszentelő kegyelemmel „isteniesülünk”.

Bef.: Így a kettő együttese a diadalt váró **gladiator** élete.

3. beszéd: Homo sanctificatus

Bev.: Földön pereg az életünk, de időfelettivé tárul a jövőnk. – Miképpen segít ebben az isteni Mester?

1. A földi életben már „istenivé” alakít.

- Ez az Isten terve.
- Ez a Messiás érdeme.

2. A végnélküli életben pedig tudatosan Isten fiává magasztosít.

- Erre hivatott az ember.
- Ezt éli örök életben az üdvözült ember.

Bef.: Ilyen perspektívában szép és mindig derűs az élet. Ne felejtsd: a jövő boldogságának sugár-

kévéje a jelen életnek is megaranyozása.

*

g) alcsoport: A hazajuttatás kegyének gondolköréből

1. beszéd: A bárányok Pásztora

Bev.: Embernyájunk együttesének az ég Egyszülöttje lett földi Pásztora. – Alapja: „Zengjete az Úrnak, ki a Sionon lakik, hirdessétek a nemzetek közt tetteit... Nem feledte el a szegények jajveszékését” (Zsolt. 9,12 és 13), „Bízzanak is benned, kik ismerik nevedet, mert nem hagyod el, Uram, a téged keresőket” (Zsolt. 9,11)... De miben jelentkezik ez a pásztori szeretet?

1. Hívogat és elénk tárja égi legelőjét.

a) A föld asztalán terít.

b) Az oltár terítékével éltet.

2. Elénk szórja – az égi Eledelet.

a) „Kenyerét” az erőnek.

b) „Borát” az itálnak.

3. Pásztori lelkével biztosítja a nyáj védelmét.

a) Farkasokat elúzi.

b) Érettünk életét is kínálja.

Bef.: Ilyen Pásztor mellett – boldogság a nyáj élete.

2. beszéd: A tévelygő bárányok keresője és segítője

Bev.: A „homo viator” könnyen eltéved. Ki keresi a tévelygő bárányt?

1. Az Úrnak emberré lett égi Követe.

a) Ezért mondta: „Atyám akarata az, hogy mindaz, aki látja a Fiút és hisz benne, örökké éljen. Én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,40).

b) Ezért szenvedett. „Most mélyen megrendült a lelkem. Mit is mondjak? Hogy szabadíts meg atól az órától, Atyám? De hiszen éppen azért az óráért jöttem!” (Jn 12,27).

2. Az embert istenivé teremteni akaró megváltó Pásztora.

a) Istenfia – a Megváltó.

b) „Isten fia” lett – a megváltott. Ez a valóban végbemenő átnemesedés. **Istenfia** úgy él az emberfiával, hogy „istenivé” lesz az ember maga. (Hasonlat: „Én vagyok az igazi szőlőtő, Atyám a szőlőműves”: Jn 15,1).

Bef.: Mindenkiért meghalt, tehát mindenkit aklába vár... „Mondom nektek: Éppen így örülnek majd Isten angyalai egy megtérő bűnösnek” (Lk 15,10).

3. beszéd: Az egyetlen akol szerető Pásztora

Bev.: A haza a boldogság útján segítő Mester legfőbb célja, és legnagyobb adományát ez a mondat fogja egybe: „Isten pedig, minden kegyelem szerzője, aki rövid szenvedések után (Jézus) Krisztusban örök dicsőségre hívolt meg titeket, maga készít majd föl, maga erősít, izmosít és szilárdít meg” (1Pét. 5,10). – És kicsoda ott az ég Ura?

1. Égi Atyánk.

a) Ezt Krisztus szerezte.

b) Ezt mi „gyermekké alázkodva” akartuk megszerezni.

2. Örök boldogságunk.

a) Istenatyánk dicsősége lettünk.

b) Emberszemélyünk végnélküli boldogságában élünk.

Bef.: Ez az egy akol, ahol örök Pásztor az Úr Egyszülöttje, a mi Megváltó Istenünk! „Más juhaim is vannak amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztora” (Jn 10,16).

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeire írt beszédek

1. (Introitus) beszéd: „Miserere!...”

(Erkölcsei beszéd: A lélek hangja)

„Tekints reám, és irgalmazz nekem, mert elhagyatott és szegény vagyok” (Zsolt. 24,16).

Bev.: Isten felé hangoskodó az ember, miután belső szentélyében megszólalt a **lélek**. – Szólhatott gyengeségről, vagy erőről, de mindig felébreszti azt az igazságot: **Isten a mi erőnk!** – Milyen hangokat hallat a „felébredt” ember?

1. Légy irgalmas!

Ez az elesett ember hangja. Mit lát?

a) Bűneit... Eredendő bűnét és személyes bűneit.

b) És bűnös szokásait, készségeit. Szinte **előre látja** gyengeségét és félve sejtett újabb bukását... De ezek **jórészt** saját bűneinek eredői és ezért fájdalmas terhek.

2. Légy kegyelmes!

Ez már több az elsőnél, mert a Jóságtól kegyelmi erőket akar lelesdeni. – A keresés azután így részletezhető:

a) Légy kegyelmes – az adományozás bőkezűségében. Istennek természetes és természetfeletti adományaiért könyörög az ember.

b) Légy kegyelmes – az égi természetfeletti kegyelmek osztásában. Ez az égi adományok túlméretezett kegye. Nemcsak az emberi életkincsek kiteljesítéséért könyörög tehát, hanem az isteni természet kiáradását is könyörögi...

Bef.: Erős várunk nekünk az Isten, Akitől bőséges a mi megváltásunk és kegyelmi gazdagságunk.

2. (Introitus) beszéd: „Leva animam!”...

(Erkölcsei beszéd: A lélek tettei)

„Hozzád emelem, Uram, lelkemet, tebenned remélek; ne hagyd, hogy megszegényüljek” (Zsolt. 24,1-2).

Bev.: Vágyak – csak áhítózások; az isteni tettek – az embert jellemző nagy értékek. – Milyen tettek robbannak elő az ember lelkében?

1. Az isteni életet fejlesztő cselekedetek. De ezeknek **alapja** nem az emberi erő.

a) Ennek gyökérzete – a megszentelő kegyelem. Részletes kincsei: a belénk öntött erények sora (hit, remény, szeretet); továbbá a Szentlélek hét ajándéka. „És rajta leszen majd az Úr lelke, a tudás és a jámborság lelke, eltölti őt az Úr félelmének lelke. Nem aszerint ítéld majd, amit a szem lát, és nem aszerint ítéld majd, amit a fül hall...” (Iz. 11,2-3).

b) Ennek virágzása – az isteni élet. Szentek élete mutatja a példát, és a mi életünk alakítja az isteni életet.

2. Az isteni életet sarjasztó lélekszolgálatok.

Itt már nem magunk bontakozására kell gondolnunk, hanem ember-testvéreinkben kibontakoztatandó életvirágzást kell szorgalmaznunk. Ez a virágba fakasztás is a kegyelem beáradásával történik, de ennek előkészítésében a mi lelkünk is tevékenykedhet.

a) Lehet ez – a szülői lélekszolgálat.

b) Lehet ez – a pásztorlélek szolgálata.

c) És lehet ez – az embertestvér lélekszolgálat.

Bef.: Mindez valóban –lélekmegemelés! A földi életszintjéről az isteni élet magaslataira.

*

1. (Graduale) beszéd: **Bizzál és meghallgattatást találsz!**

(Erkölcsei beszéd: Az ima hatása)

„Vesd az Úrra gondodat, s ő majd gondoskodik rólad; nem engedi, hogy örökké ingadozzék az igaz” (Zsolt. 54,23).

Bev.: Az ember üdvözülés és élő tömjéntartó az Isten Szent Szíve előtt. A hódolat illata száll az égbe és Isten áldását hozza a földre. – Miképpen valósul mindez?

1. Bízó ima száll az ég Urához.

Az összes földi lénynek egyetlene az ember, aki felismeri lelkének erejével az Istent. Ezért van az, hogy:

a) Hódolva elismeri Fenségnek. Ez is a szellem felemelkedése.

b) És alázkodva leesdi kegyelmét. Ez pedig a lélek személyes kapcsolata. – És mindez mit eredményez?

2. Ég Urának áldása száll földi „fiára”.

a) Az égi Atya hallja az ő fiát. Sőt egyenesen ilyen hangok hangoztatására felhívja az ő gyermekét: „Kérjétek és adnak nektek, keressetek és találtok, zörgessetek és ajtót nyitnak” (Mt 7,7).

b) Ennek eredménye – a kegyelem hullatása. „Ezt mondja az Úr: a kegyelem idején meghallgatlak téged, és a szabadulás napján segítségedre leszek” (Iz. 49,8). – Az emberi szellem ezt így közelíti meg: az eget felé forduló szeretet nem maradhat eredmény nélkül az égi Szeretetnél!

Bef.: Egő lélekáldozat legyen az ember, és illatozó, isteni életet termő kegyet vesz a könyörgő.

2. (Graduale) beszéd: Égi Bíród kegyelmes (Dogmatikus beszéd: Irgalmas az Úr)

Bev.: De a földön zarándokoló ember – Isten előtt felelős lélekmunkás. A földön is hangzik a munka lemérésénél: mit tettél?... És az örök napon?

1. Krisztus szerint ítél az Isten.

Az isteni kegyelem ingyen vett ajándék. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). De a vett ajándék felhasználásának mikéntjéért felelős az ember.

a) A talentumok példája mondja: „Mindannak ugyanis, akinek van, még adnak, hogy bővelkedjék; akinek pedig nincsen, attól még azt is elveszik amije van” (Mt 25,29).

b) Az örök ítélet szava is jelzi. „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” és „Távozzatok tőlem átkozottak az örök tűzre, amely az ördögnek és angyalainak készült” (Mt 25,34 és 41).

2. De Mesterünk szerint kegyes az Isten.

Mert miben látható az Isten szerető lelke?

a) Már az **életkincsek** szórásában (teremtés, megváltás, megszentelés).

b) Az életet **segítő** kegyelmek szórásában. Ez az újjászületésre segítés.

c) Az **istenfiúság** adományának ajándékozásában. Ez a teljes újjászületés.

Bef.: Bőséges és állandóan áradó, hívogató, indító az isteni kegyelem ereje. Így is látható, hogy kegyes és emelő az Isten szeretete.

*

1. (Offertorium) beszéd: Remény – a lélek ereje (Erkölcsei beszéd: A remény isteni erénye)

„Bízzanak is benned, kik ismerik nevedet, mert nem hagyod el, Uram, a téged keresőket. Zengjétek az Úrnak, ki a Sionon lakik, hirdessétek a nemzetek közt tetteit” (Zsolt. 9,11-12).

Bev.: Ami után vágyakozunk, az lelkünk igénye. De aminek elérését akarjuk, azt a remény erejével telítjük. – Itt azonban nem egyszerű földi javakat várunk, hanem az **örök javak** elérését keressük. – Honnan ez a remény?

1. Egyenesen Krisztustól.

a) Az Ő tanítása – égi reményünk alapja.

b) A belénk öntött remény erénye – a léleksarjadosásnak lehetősége.

2. És hová tör az éltető remény? **Egyenesen Krisztushoz.** Mégpedig hogyan?

a) A földi életben – a veendő kegyelmek boldogító elérkezése útján (isteni élet).

b) Az örök életben pedig a Vele való élés biztató várásában.

Bef.: Mindezt pedig onnét veszem, hogy ezt az égi Mester ígérte nekem. Az Ő szava szent és igazság.

2. (Offertorium) beszéd: Dalra csendül a reménykedő lélek

(Erkölcsi beszéd: A reménnyel telített élet)

„Mert megemlékezett rólunk, ki számonkéri a vért, nem feledte el a szegények jajveszékeltését” (Zsolt. 9,13).

Bev.: A túlsordulóan boldog lélek dalba csendíti érzéseit. És az örök élet reményében élő embernek milyen a dala?

1. Csengően daloló a lelke.

a) Mert bizakodóan néz az Isten irányította életre.

b) Ezért fényes utat járva dalra zendül a lelke.

2. De ez a reménykedő legszebb lélekzengése? A felelet ez lészen: **diadalmas dal az egész élete.**

Itt tevékenységről van szó.

a) Az igazi dal – a tett. Mesterünk is ezt dicséri mondván: „Nem mindaz, aki azt mondja nekem: Uram, Uram! – jut be a mennyek országába. Csak (az jut be a mennyek országába), aki mennyei Atyám akarátát teljesíti” (Mt 7,21).

b) Az isteni élet – örök Isten dicséret. A földön sugározza az isteni szépséget és az örök életben birtokolja az isteni boldogság égi kegyének örömét.

Bef.: Az életdalok legteljesebbje – az Isten örök dicsőségének élő reprezentálása.

*

1. (Communio) beszéd: Urunk szava – a bűnösökről

(Dogmatikus beszéd: A bűnös – az Úr szemével)

„Mondom nektek: Éppen így örülnek majd Isten angyalai egy megtérő bűnösnek” (Lk 15,10).

Bev.: Az Isten tekintete – emberélet valóságos szemlélete. – De hogyan nézi az Isten a bűnös embert?

1. A gyengeség áldozatának.

2. A megemelendő báránynak.

Bef.: Ez a látás – a felemelést jelzi. Ne felejtsetd: áldozat lett a Bárány, hogy új életet találjon az „emberbárány”.

2. (Communio) beszéd: Angyalok dala – a megtérő bűnösökről

(Liturgikus beszéd: Az égi karok dala)

Bev.: Egek világába száll a lelke, ahol angyali karok dalát hallja az ember. – Mit dalol ember életéről az Istennek angyali kara?

1. Hívogatja a zarándokot.

2. Biztatja a küszködőt.

3. Boldog dallal köszönti a föld újjászületettjét.

Ez a bűnös megtérése. Ez az „elveszett” feltámadása.

Bef.: Jézus Maga mondja: „Mondom nektek: Éppen így örülnek majd Isten angyalai egy megtérő bűnösnek” (Lk 15,10).

* * *

B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumra épülő beszédek

A napi Evangélium szövege így szól: „Mindenféle vámos és bűnös jött hozzá, hogy hallgassák. A farizeusok és az írástudók zúgolódtak e miatt. „Ez bűnösökkel társalog és velük eszik”, mondták. Erre a következő példabeszédet mondta nekik: „Ha valakinek közületek száz juha van és elveszt egyet, nem hagyja ott a kilencvenkilencet a pusztában, hogy az elveszett után menjen, amíg meg nem találja? Ha megtalálja, boldogan veszi vállára. Hazatérve összehívja barátait és szomszédait és azt mondja nekik: Örüljete velem, megtaláltam elveszett juhomat. Mondom nektek: Éppen így jobban örülnek a mennyben egy megtérő bűnösnek, mint kilencvenkilenc igaznak, akinek nincs szüksége megtérésre. Ha pedig egy asszonynak tíz drahmája van és elveszt egy drahmát, nem gyűjt-e világot, nem söpri-e ki házát s keresi szorgalmasan, amíg meg nem találja? Ha megtalálja, összehívja barátait és szomszédait és azt mondja nekik: örüljete velem, megtaláltam elveszett drahmámat. Mondom nektek: Éppen így örülnek majd Isten angyalai egy megtérő bűnösnek” (Lk 15,1-10).

Különálló beszédek

a) alcsoport: Az Evangélium – a vendégül látókról

(Erről igen sok beszédvázlat található a Pünkösöd utáni II. vasárnap beszédei között) – Sőt folytatólagosan a gáncsokodókat is érinti és az Úr istenien bölcs ítéletével intézi el „vélekedéseiket”! (Ezeknek a gondolatoknak fejtegetését a „Pásztor és nyáj” egységes keretében magyarázzuk). – Érdemes lehetne ezekből a gondolatokból is megalkotni beszédeink egy részét. Lássunk rájuk vonatkozóan néhány példát.

1. beszéd: „Ex omni genere piscium...”

(A Mester környezete)

Bev.: Jézus környezete a varsa tartalmának másodképe. **Mindenféle** ember környékezi, mert mindenkinél **különösebbnek** látják a Galileait. – Ez a megállapítás áll a **múltra**, de áll a **jelenre** is. Most is tömegek kísérik és övezik a Mestert. De ezeknek lelke nem egyforma, és Krisztus közelsége nem ugyanabból a tisztelő lelkiségből fakad... Vannak hívői, imádói, kétkedői, gáncsolói... Nézzük tehát: kiből áll a Mester környezete?

1. Környezetében élnek: jók és áhítózők.

Az első csoport: a megtalálók, a második: az igazságot keresők. –Bár közvetlenül az a magyarázat kíváncsoznék, hogy az első csoport a keresztények csoportja, a másik a pogányoké, mégis azt kell mondanunk, hogy ez a **tárgyi** beállítás erősen változik **alanyi** életet tekintve. Az igazság ez: „Csak azok állnak távol Krisztustól, akiknek szíve nem hangolódik Hozzá” (Sandu Sundar Singh). – El ne felejtse, testvér, hogy nem nagyon üdvös belső és titkos életet érintő **ítélettel** osztani csoportokra az embereket, de mégis megtehető, hogy némi külső színeződés alapján bontsuk együttesekre.

a) A **jóknak tartottak** alkotják az Úr Jézus első gyűrűzetét. Ezeknek jellegzetes vonásaik: felfigyelők és követők. Hallgatják a hívó szót és étellel követik a tanító Mestert. Továbbá jellegzetes vonásaik: lelkük az egekre feszül és onnan veszi Isten kegyelmeit. Sőt az is megállapítható, hogy ezeknek természetfölötti élete a földön járó kivételesek életmódja. Ezek azok, akik megértik és követik ezt a tanítást: „Ti olyan tökéletesek legyetek, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48).

b) De az élet „Hóreb-hegyének” oromzatához nem mindenki ér el. Vannak olyanok, akik **áhítózza keresik** ennek megközelítését, de talán gátolja őket a múlt terhe (bűnök)... Vagy a gyengeségük tudata (többször visszaestek)... Az is lehet, hogy nem eléggé bíznak az isteni kegyelem erejében (ingadozó a hitük a természetfeletti kegyelem erejében)... De lelkük mégis áhítózza az isteni életet. Ilyenkor kirobban belőlük a kérdés: „Quo me vertam?” – És ők is érzik, sejtik azt, hogy erre nincs más felelet: Ite ad Christum! Ott biztos az erősödés, Tőle jöve biztos az isteni útra való rátalálás.

2. De Hozzá csatlakozik egy másik tábor is, ezek: a bűnösök és tisztulni akarók.

A tisztaságnak gravitációs ereje vagonon. Ez magyarázza, hogy az isteni Mesterhez vonzódnak az élet „útszélének népei”.

a) A Táborhegyre jutó tanítványok örömet hallják: „Uram, jó, hogy itt vagyunk!” (Mt 17,4), és ennek vágyát érzik a **bűnösök** is. Azért, mert maga a Mester mondja: „Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket, hogy megtérjenek” (Lk 5,32). – Ő nem veti meg őket, hanem bocsánatot ígér az elesetteknek (Magdolnáknak, jobb latroknak stb.). Sőt, bocsánat-adásra küldi tanítványait: „Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert” (Jn 20,23). – Akit pedig „magáévá” tett, azt tanít-

ványai közé is felemeli. A Lévinek is ezt mondja: „Kövess engem!” (Mk 2,14).

b) Ugyancsak a Mester köré gyülekeznek a **tisztulni vágyódók** is. A testi betegek mellett a lelki betegek. Élénk példa erre az élet igazi örvényét kereső ifjú. Olvassuk csak: „Mit kell még tennem? Jézus így felelt: „Ha tökéletes akarsz lenni, add el amid van és árát oszd szét a szegények közt, így kincséd lesz a mennyben. Aztán jöjj és kövess engem!” (Mt 19,21). – A tisztulás tehát a tökéletesedés vonalára, fokára is értelmezendő.

3. Végül köré sereglenek: a gáncsoskodók és ítélkezők. Ezek lelkülete ugyan „Istent kereső”, de az észlelhető, hogy a **nagyságra** versengő gondolattal felfigyelők...

a) Ők azok, akik **magukat** tartják nagyoknak. Zavarja lelküket, hogy „más valaki” nagyobbak látszik... Az öngőg ugyanis nem bír felette lévőt... Vizsgálja a „látszatszerinti” nagyobbat és gáncsoskodva iparkodik lenyomni értékéből... Gondolj csak a farizeusokra. Ezekre áll az Írás szava: „Halálra adja testvér a testvérét és apa a fiát. A gyermek szülei ellen támad és megöli őket” (Mt 10,21).

b) Sőt azt is látjuk, hogy olyanok is közelednek Hozzá, akik csak saját „igazságait” tekintik megdönthetetleneknek. Ezek olyan **ítélkezők**, mint az írástudók, akik a régi törvény **szavait** és **nem lelkét magyarázzák**. – Ezekkel szemben milyen a Mester? Kemény addig, amíg gőgjükét meg nem törli... Olvasd csak: „Kígyók, viperák fajzatai! Hogyan is kerülnétek el a kárhóztató ítéletet?” (Mt 23,22). De atyaián megemelő és megbocsátó, ha odahajlásuk alázatát észleli. Ezekről mondja: „Bocsánatot nyert sok bűne, mert nagyon szeretett” (Lk 7,47). – Íme, ilyen volt a Mester környezete, és ilyen volt velük szemben a Mester...

Bef.: De befejezésül nézzük csak: kik sűrögnek **most** a Mester körül? Ugyanazok, mint régen. Övéi – a „báránynépek”; Őt keresik a „tévelygő bárányok”; és Ő a központ még a gáncsoskodók, ítélkezők és tagadni próbálók világában is... Az igazság ez: Személye körül forog a világ, és Belőle él a természetfölöttiek csoportja. – Legyünk boldogok, mondjunk köszönetet, ha a természetfölöttiek csoportjához tartozunk; és kérjük az Ég kegyelmét, ha leverő ítélettel kell a másik két táborban találnánk magunkat! – Bízzál ember abban, hogy Jézus, a kegyes Jézus Magához emel!

2. beszéd: Az Urat fogadó asztalok

(Erkölcsi beszéd: Az Úr meghívása)

Bev.: A vendégségről szóló példabeszéd arra a gondolatra is reávezet bennünket, vajon **milyen asztalhoz** hívtak és hívjuk mi az isteni Mestert?

1. földön emberi alakban élőt az étel asztalához hívogatják.

De melyek ezek az asztalok?

a) A kánai asztal. Ez az asztal – a földi örömök és boldogságok asztala. A házasság – célbafutás. A házasság – életotthon teremtés. A házasság – új élet fakasztás. – A tiszta öröm Isten jelenlétében fakad.

b) A farizeusok asztala. Itt az „ellenséges ember”, a bűnös fogadja a hozzá alázkodó Mestert!

c) Lázár családi asztala. Itt a szeretet várja a Mestert. Szeretetet is visz a Mester. – Beszél a lelket igénylő Máriával és megdicséri a szorgoskodó Mártát. Ez az otthon – a földi szeretetnek az égi Szeretettel való találkozása.

2. De vajon ezek az asztalok-e az égi Mester vendégségének igazi asztalai? A lélekben élő Mestert a lélekszentély asztalához hívogatják.

Ez az igazi hívás, és itt van **teljes lélekkel jelen** a Mester. – De miért?

a) Legyen – lélek tisztítónk. Itt az Ő hivatása egyenesen érvényesül.

b) Legyen lélek díszítónk. Itt az Ő lelke az emberi lelket kegyelmi erővel ékesíti.

c) Legyen örök léleklakónk. Itt az Ő lelke előkészíti a mi lelkünket – az örök együttélés örömeire.

Bef.: Hívjuk és örök Vendégül tartsuk! Boldog lesz családi szentélyünk, és örök boldogságban él majd lelkünk.

3. beszéd: Az Úr „asztalterítéke”

(Erkölcsi beszéd: Mivel vendégel minket a Mester?)

Bev.: Vendéglátó asztal dísze és a teríték minősége a megbecsültetés külső jele. – Minden annál nagyobb, minél nagyobb a megtiszteltetés. – De miképpen terít az égi Mester?

1. Tanító ige – a lélek eledele.

A búzakenyér a test eledele, de az Isten igéje is lélekeledelel.

a) Honnan hozta a Mester? Egekből hozta. Olvasd csak ezt a szöveget: „Nem csak kenyérral él az ember, hanem minden igével, amely Isten ajkáról való” (Mt 4,4).

b) Hol kínálja az égi Követ? Földön kínálja, hogy a föld embere hallja és kövesse.

c) Emberi lelket szolgálja. Az elhangzó ige lélekebe száll. De igazi érték akkor létszen, ha **életté** változik. Sajnos: „Nem mindenki tudja ezt, csak akinek Isten megadja” (Mt 19,11). Pedig ezt kell tennünk: „Boldogabb, aki hallgatja és megőrzi Isten igéjét” (Lk 11,28).

2. Égi Kenyér és Bor az asztal igazi terítéke.

Röviden ez az igazság: **Ő Maga** az ember égi Kenyere. „Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital” (Jn 6,55).

a) Őt vesszük. – Az utolsó vacsora szavai és gyakorlati „kenyér” és „bor” osztása is ezt mutatja. Majd a tanítványok élete és eljárása ezt igazolja. „Ezek állhatatosan kitartottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban” (Ap.Csel. 2,42). Végül az Egyház állandó tanítása is ezt szentesíti.

b) Hogy az Ő természetében éljünk. – Miért a „szent Eledelel”? Egyenesen és egyszerűen azért, hogy isteni életet élhessen az ember. Idézd csak fel a csodás kenyérszaporítás szövegeit (János 6. fejezet). Látni fogod, hogy a földi kenyér helyett – égi Kenyeret ígér a Mester. Mégpedig olyat, amelynek vétele után **nem éheznek** többé az ember. „Ne fáradozzatok veszendő eledelért, hanem azért, amely az örök életre megmarad, amelyet az Emberfia ad majd nektek: mellette tanúskodik az Atyaisten” (Jn 6,27).

Bef.: Mi tehát a mi Vendéglátónk terítéke? Égi ige és égi Kenyér. És mi ez? Természetfeletti életünk éltető eledele.

4. beszéd: Ellátott és ellátó Mester

Bev.: Amikor a Mestert hívják terített asztalhoz, akkor a szeretet kiáradásával akarják megtisztelni az isteni Tanítót. – De lehet szeretetszolgálattal túlhalmozni a szeretet Urát?

1. Asztalt terítenek neki – emberi felüdülésért.

Ez a nemes tett az emberi jóság megnyilvánulása.

a) Hívja az isteni Tanítót.

b) Hogy üdítse testi-lelki életét.

c) Hogy ezzel kimutathassa háláját és szeretetét.

2. De ezzel a szeretetténnyel zárul-e a lelkek találkozása? Nem! Mert most a Mesteren a sor, aki: **asztalt terít mindig –a lelkek felfrissítésére.**

Vajon némán fogadó marad-e a Mester?

a) Minden szeretet szeretetet szül.

b) A Mester lelkében is visszonszeretet lobban.

c) És a visszonszeretetet tanító, lelket nevelő odahajlásban jelentkezik. A Mester hálája: a lelkek megemlése. Ez is asztalterítés. Ez vendégségre hívás. Mintha azt mondanók: akik a földi asztal terítékével mutatták szeretetüket az égi Mesterrel szemben, azokat a lelki asztal vendégeiként szolgálja ki az égi Mester.

Bef.: Az Úr lehet szeretet-vendég, de az Úr végül is visszafizető – Vendéglátó.

5. beszéd: Mi az égiek öröme?

Bev.: A szentek egyességének tanítása szerint a föld küzdő népe és az ég diadalmas együttese közösen alkotja az Úr házanépét. – De mikor ujjong az ég házanépe?

1. Lelkek hazaérkezésekor.

Abból induljunk ki: személyes kapcsolatban van a küzdő és a diadalmas Egyház. Az első hazatérő, a másik az otthon élvezője. – Ebből azután következik, hogy a kettőnek lelkikapcsolata így értelmezhető:

a) A diadalmas Egyház ismeri a küzdő törtetését.

b) Imáival segíti a küzdő harcos megfeszülését.

c) Boldog örömmel veszi a hazatérés boldogító találkozását. De a boldogság annál nagyobb, minél „messzebről törtet haza” egy-egy zarándok. Ezért mondja a Mester: „...jobban örülnek a mennyben

egy megtérő bűnösnek, mint kilencvenkilenc igaznak, akinek nincs szüksége megtérésre” (Lk 15,7).

2. Ez azután azt mondja, hogy fokozott az öröm a megtértek bekopogásakor.

Mert mit ismer a boldogult lélek a földi ember életéről? Egyházi tanításunkat a lélektan így magyarázza:

a) Már a földi együttélésben is ismerte az embertestvér életét. Itt tehát csak az emlékezet fennmaradása szükséges.

b) A lelkek kapcsolatában ismeri a jelen élet küzdelmeit. – Lélektani igazság, hogy **mi is** átlépünk vagy legalábbis átlépni akarunk és imáinkkal át is lépünk a „boldogultak világába”... A „túlso partról való beelátás a véges világba” még valószínűbbnek látszik.

c) Végül érhetőnek látszik, hogy az elesett és felemelkedő lélek a diadalmas lelkek igazi boldogsága. Mégpedig azért, mert ők világosabban ismerik ennek az isteni kinyilatkoztatásnak értelmét: „Boldog, aki megmossa ruháját (a Bárány vérében)! Joga lesz az élet fájához, és a kapukon át bemegy a városba” (Jel. 22,14).

Bef.: Az égiek öröme végeredményben az, hogy gyarapodott az Úr házanépe és erősebben csillogó az Isten dicsősége.

*

b) alcsoport: A „pásztor és bárány” gondolataiból

Az a szónok, aki innen akar meríteni, az igen sok és szép tételt találhat hasonló evangéliumi szöveggel kapcsolatban, mégis ki kell térnünk külön itt is a mai Evangélium gondolata adta kérdésekre, mert itt a főtétele a **tévelygő bárány hazasegítése** és ebből következőleg a **megbocsátás kötelessége**. A tévelygő bárány inkább példa, és a vezető igazság: a **készséges megbocsátás**. – Lássunk most néhány beszédvázlatot ebből a gondolatcsoportból.

1. beszéd: A nagy mindenség „embernyája”

Bev.: Az Istenről ezt tanítja az Írás: „Elmúlnak mindezek, te megmaradsz, mint ócska köntös, úgy avulnak el, mindent mint rossz ruhát a változásnak adsz, mindenek úgy avulnak el, te pedig ugyanaz vagy, és éveid nem fogyatkoznak el” (Zsid. 1,11-12). – De a Belőle áradó (teremtés), Körülötte mozgó és Hozzá térő „embernyáj” hogyan helyeződik el a nagymindenség területén?

1. Isten kiemelten szeretett nyája a földön.

a) Az Atya kiemelt teremtményei.

b) Az Atya földön dolgozó érdemszerzői.

c) Az Atya hazakisérendő üdvözültjei.

2. Isten kiemelten szeretett gyermeknépe az égben.

Ez a terület – a célbafutottak végnélküli otthona.

a) A Mester tanítása szerint próbát álló égi lakók az angyalok.

b) De próbán elesett, isteni kegyelemmel megváltott és így Istenhez jutottak az üdvözült emberek.

Bef.: A földön – „embernyáj” az Úr népe, az égben pedig „Isten fia” a hazatért isteni küldött.

2. beszéd: Mi a mi isteni nevünk?

Bev.: A Mester igen sok módon emlegeti szeretett embernyáját. Hasonlatban igen szereti a bárány nevet, de használja a zarándok hasonlatát, a jó és rossz gyümölcsöt hozó fák és a ragadozó farkasok elnevezését is. – Majd Magához hasonlítva, az embert barátainak, testvéreinek, gyermekeinek nevezi. – Melyik a mi igazi és megemelt elnevezésünk?

1. A föld zarándokai és föld boldogai.

a) Az ember-zarándok – eléggé érthető...

b) A föld boldogai – csak Krisztus szavai szerint értelmezhetők: a 8 boldogság tanításában (Mt 5,3-11).

2. Az ég várományosai és így az Isten fiai.

3. beszéd: Miért járjuk a földi utat?

Bev.: Az isteni teremtés titka csak úgy libbenthető meg, hogy a teremtmények **célatöréseit** próbálja megismerni az ember. Az ugyanis alapigazság: a **célatörés** az Isten teremtéstervében érvényesül a teremtmény lelkében. – Miben állapítható meg ez az ember lelkében és tevékenységében?

1. Állandó bontakozást sürget és valósít az élet.

- a) Már a kisgyermek élete ezt mutatja.
- b) A magunk életén ezt szorgalmazza.
- c) És állandó életigényünk ezt magyarázza.

2. Ütemes munkába állást követel a bontakozó élet.

- a) Ezért van az, hogy „örök dolgozó” az előretörő ember.
- b) Ezért van az, hogy „örök daloló” a lendülettel dolgozó ember.
- c) Ezért van az, hogy „örök ifjú” a hittel és lendülettel előretörő ember.

Bef.: Így az **élet szemlélete** és az **Egyház tanítása** reávilágít arra, hogy miért járunk a földön?...

4. beszéd: Az embernyáj legelői

Bev.: Hol és miből élhet az Úr „embernyája”?

1. Eledele – a természetes élet terítéke.

- a) A föld kenyere.
- b) A tudás, értés, művészet terítéke...
- c) Az igaz, a jó és az Isten természetes leereszkedése.

2. De eledele az égi ajándékok leereszkedése.

- a) Isteni ige.
- b) Égi Kenyér.
- c) Isteni természet.

Bef.: Így bontakozhat istenivé a természetes élet.

5. beszéd: Embernyáj életútjának útállomásai

Bef.: Ezek lehetnek fizikai **életkorok**, de lehetnek **lelki életfordulók** is. – Az utóbbi a döntő. – Milyenek ezek?

1. Az életbe lépés ténye.

2. A lelki életbe lépés állomása.

3. Majd az esetleges elesés utáni felemelkedő meglendülés.

- a) Ember a bűnbe eső.
- b) Mester a büntől felemelő.
- c) Mester és az ember az együttes utat járó.

Bef.: Íme! Ezek az állomások, amelyek az égi Atya felé segítenek.

6. beszéd: Az embernyáj számadó pásztora

Bev.: Az embernyájnak földi pásztora is vannak. – Kik számolnak róluk?

1. A szülők.

2. A nevelők.

3. A lelkipásztorok.

Bef.: Minden földi „pásztor” felel „nyájáért”!

7. beszéd: Az embernyáj örök Gazdája

Bev.: De kicsoda az örök Gazda?

1. A földre Küldő...

De kitagadás-e a küldés?

- a) Isteni adományokkal gazdagítás.
- b) Állandó kegyelemmel segítés.

c) És az erőfeszítésben való előrejutással jutalmazás.

2. És az örök karámba haza Váró...

*

c) *alcsoport: A szélesen fogott „pásztor és nyája” gondolatcsoportnak kis keretre szorítókozó alakjai*

Itt is **rövid** vázlatokat közlünk, mert a nagyon hálás, de igen könnyen kezelhető tételek lehetővé teszik és elégségesnek mutatják az összefogott vázlatokat is. – Ezek a beszédek – **homiliaszerűen** is fejtegethetők... – Itt térünk ki azokra a fenséges gondolatokra is, amelyek magyarázatát adják annak, hogy **miért megy a Pásztor a bűnösök közé?** A felelet ez lesz: a megtérítésükért. És ha a példabeszéd gondolatával felelünk, akkor azért, hogy orvost találjon a tévelygésben sebeket kapott bárány... – Lássuk most ezeket egyenként.

1. beszéd: A nyáj és a pásztor

(Dogmatikus beszéd: Az Egyház hivatása)

Bev.: Itt érintsük azt a kérdést: pásztorokat küld az Úr... Legyen ez olyan előfutám, amely reáhangol arra, hogy **hozzánk** is elérkezik a pásztorok hangja.

1. Nyáját földi paradicsomba helyezi az Isten! Ez üdvtörténeti megállapítás, amelyből levezethető, hogy **itt** Maga az Úr a pásztor...

2. Irányításukat a pásztorra bízza az emberek Atyja. Ezt a gondolatot úgy kellene fejtegetni, hogy még az **elesett embert** is az élet tiszta forrásához vezet: a Mester.

Bef.: Vonjuk le azt az igaz tételt, hogy a nyáj a pásztorral az örök akolba kerül... „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

2. beszéd: A nyáj útja

(Erkölcsei beszéd: A földi nyáj hivatása)

Bev.: Tekintsünk az **embernyájra!** Keressük: merre járnak?...

1. A hűségesen követők – a pásztorral járnak.

Fejtegezzük itt:

a) A nyáj természetét...

b) A galileai Pásztor tanította „pásztor követés” gyakorlatát...

2. A hűségben kitartók – az örök akolba térnek.

Ne álljunk meg az élet földi horizontjánál, hanem lobbantsuk fel az örök élet „aklának” kontúrjait...

Bef.: Utaljunk arra: Íme, az Úr igazi báránynépének útja!

3. beszéd: A pásztor útjai...

(Erkölcsei beszéd: A pásztor bíráltni kell?)

Bev.: Vessük fel a kérdést: hátha **felfogásunk szerint** tévesen vezet a földi lelkipásztor?...

1. Isten küldötte a pásztorunk.

Ebben fejtegetendő:

a) Isten parancsát követi.

b) Isten kegyelme segíti.

2. Ne legyen tehát ítélkező értelmünk.

Majd azt magyarázhatjuk:

a) A dolgok hátterét mi nem látjuk.

b) De a szerető pásztor útját járhatjuk.

Bef.: Rátérhetünk arra a Mester mondotta gondolatra: ha **szerintünk** helytelen is a pásztor **leereszkedő** útja (bűnösök asztala!), akkor is a nyáj gondozása a lelkének vágya.

4. beszéd: A magukban mozgolódók...

(Erkölcsei beszéd: A külszín értéktelensége)

Bev.: Arról lehetne szólni, hogy az első szemlélet csak a **felületes** és **felületlátás** nyomán alakul... Mit látnak tehát a felületszemlélők?

1. Csak a törvény betűjét látják.

A gondolat ez lehet: a Mester útja és leereszkedő bűnösökkel való találkozása sérti a törvényt! „Ő tett minket alkalmassá arra, hogy az Újszövetség szolgálói legyünk, nem a betűé, hanem a léleké. Hiszen a betű öl, a lélek pedig éltet” (2Kor. 3,6).

2. És a „törvény lelkét” nem kutatják.

Miért? Mert ez már – mélyre tekintést tételez fel. Ez pedig – a lélekember sajátja.

Bef.: Imát mondjunk és mondassunk a **léleklátás** kegyelméért!

5. beszéd: Még a bűnösök is keresik...

(Erkölcsei beszéd: A jó vonzó ereje)

Bev.: Azt hangoztassuk, hogy a Mester hangjának hallatára még a bűnösök is felfigyelnek. „Mindenféle vámos és bűnös jött hozzá, hogy hallgassák” (Lk 15,1).

1. Az Úr körül láthatók a bűnösök is.

a) Követik...

b) Hívják...

c) Hozzák meg.

2. De közelségében megtörik gáncsokodó bírálgatásuk is.

Itt azt lehetne fejtegetni, hogy bár nem tiszta a szándékuk, mégis megtisztul Mesterünk szavai nyomán hibás gondolkodásuk.

Bef.: Azt a gondolatot kapcsolja, hogy mindig javít és nevel a Mester!

6. beszéd: A mélyre süllyedő lélek

(Erkölcsei beszéd: Az erkölcsi összeomlás)

Bev.: Fejtegesse a **bozótok** káros voltát... Azután térjen át a **lélektisztaságok** és **sivatagok** szomorú képére... Tárgyalásban fejtegetjük a **bárány** helyzetét.

1. Eltévesztette az Úr útját.

a) Az Úr irányította...

b) Pásztorra vezette...

c) Mégis bozotos útra tévelygett...

2. De pásztorra mutatja az igazi élet Útját.

a) Utána menvén visszahozza.

b) Vállára véve hazasegíti.

Bef.: Csendítsük meg ezt a vigasztaló evangéliumi igazságot: nincs eltaszítás, hanem pásztoroknak szóló égi parancs – a keresve keresés!

*

d) alcsoport: A veszendő, vagy elveszettnek vélt bárányt kereső pásztor áldozatosságáról

Ezek a **lélektani** kiemelések és **gyakorlati** útmutatások nagyon könnyűek (de igen hálásak!), és azért csak **rövid vázlatban** közöljük őket is. Amúgy is nagyon közel esnek a húsvét utáni II. vasárnap gondolataihoz (lásd: ott is). – Lássuk most az e helyen közlendőket, de tartsunk itt is rendet gondolatainkban és ismertessük a jó pásztor **örömeit, gondoskodását, számadását, az eltévelyedőnek leleplezését**, majd **keresését** és végül az **életáldozat** fenséges csúcspontját.

1. beszéd: A pásztor öröme

(Pedagógiai beszéd: A lelkek pásztorának lelkülete)

Bev.: Arról lehetne szólni, milyen szemszögből lehet ítélkezni az „embernyáj” felett... Lehet csak – **üzleti látással** látni, de lehet – **szertő lélekkel** tekinteni. – Milyen a **pásztoré?**...

1. A gyarapodókön pihen boldogan a lelke.

a) **Övéit** szeretettel nézi.

b) Mert bennük munkája sikerét szemléli.

2. Az „elveszett” után áhítózik a lelke.

a) Érzületben is. „Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket, hogy megtérjenek” (Lk 5,32).

b) Áldozatos munkában. „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

Bef.: Lehet ez a gondolat: a nyáj jóléte a gazda öröme. De úgy, hogy **gyakorlatian** mutassa be a **lélek pásztorának** igazi örömét!

2. beszéd: A gondoskodó jó pásztor

(Pedagógiai beszéd: A lelkipásztor képe)

Bev.: Ezzel a kérdéssel kezdjük: kié a nyáj? Így könnyen reájuthatunk arra a fejtegetendő tételre, amely szerint a **gondoskodó szeretetet** akarjuk fejtegetni.

1. Az igazi gazdák védelmezik.

a) Természet veszélyeivel szemben...

b) Továbbá az ellenség támadásaival szemben...

2. A jó pásztorok élelmezik.

a) Ételt, legelőt keresnek és nyújtanak.

b) Fakadó forrást és italt kínálnak.

Bef.: Legyen ez a latinul így fogalmazható tétel: non tantum **tonsores**, sed **pastores** (ne csak nyírd, hanem tápláld a nyáját!).

3. beszéd: A számadáskor

(Dogmatikus beszéd: A jó pásztor lelke)

Bev.: Kezdjük azzal, hogy a jó pásztor lelke mindig a nyájával vagyon. Minden este **számot vet** magával: hol van a nyájam?... A tárgyalásban két helyrajzi képet rajzoljunk, hogy **feladatunkat** megtaláljuk.

1. In ovili.

Itt a gondos elhelyezés színezhető (lelki területre is kiterjesztve!).

2. In deserto. Itt a keresés **feladata** súlyosítandó! (Lelkiekben is!).

Bef.: Térjünk vissza arra a gondolatra: mindig az **enyéimmel** vagyok!

4. beszéd: Az elveszett bárány

(Erkölcsei beszéd: A tévelygő ember lélekrajza)

Bev.: Rajzoltassék a hívek elé **Prohászka O.** temetési képe: az elveszett bárányt kereső és szakadékokban is érte nyúló pásztor művészi festménye. – Ebből levezethető az a két **lélektani** karakterisztikon, amely a tévelygőt jellemzi – természetesen **lelki síkra** áttolva!

1. Az elkalandozó belső képe.

Fejtegethető:

a) A félelem...

b) A felelősség...

2. De hazatérés után áhítózó lelke.

Itt rajzolható:

a) A magány szomorúsága...

b) A közösség drága levegője...

Bef.: Idézzük emlékezetünkbe **Strindberg: „A vakok”** c. színdarabját... Tartalma: Addig vígadnak, amíg elüztött vezetőjüktől távol mulatoznak, de azután összetörtek, midőn este vezető nélkül kel-

lett volna hazatérniük... – Alkalmazás: **kell** a pásztor, kell a vezető!

5. beszéd: A kereső pásztor...

(Pedagógiai beszéd: A jó pásztor tette)

Bev.: Vessük itt fel a pásztor kérdését: hol a hiányzó báránka? – Tárgyalásban színeztessék a pásztor kétirányú munkája.

1. Vállalkozóan útra kél...

- a) Keresi...
- b) Hívogató hanggal riogatja...

2. Áldozatosan hozzásimul...

- a) Ez a hálás szeretet jele.
- b) Ennek elfogadása a szeretet egybefonódása.

Bef.: Említsük meg **eredményként**: akit a lélek szeretete indít, az áldozatosan dolgozó.

6. beszéd: A 99 igaz és az 1 eltévedő

(Erkölcsei beszéd: Jók és rosszak értéklése)

Bev.: Csendüljön fel ez az optimisztikus hang: mindenkit hazavár az Úr! Jót, rosszat egyaránt. – De hogyan értékeli a **pásztor munkája** szemszögéből az Úr?

1. Számtanilag több a 99.

- a) De ezek igazak.
- b) Tehát jó úton járók.

2. Lélekben fontosabb az „1”.

- a) Ezek „elveszettek”.
- b) Tehát jó útra terelendők.

Bef.: Legyen ez a gondolatunk: **egy lélek is örök érték! Ezt minden áldozattal meg kell szerezni!**

7. beszéd: Ki a legkedvesebb?

(Pedagógiai beszéd: A nevelő értékelése)

Bev.: Tagadjuk meg ezt a közismert megosztást: jó fiúk, rossz fiúk. Most kérdezzük: kik legyenek lelkünk legdrágábbjai?

1. A „látszatra” dolgozók számára – a külsőleg jók.

a) Ez a – felületnézés. Ki tudja, milyen az ember lelke? „Nos hát, seregek Ura, te igazságos bíró, ki a veséket és a szíveket vizsgálod...” /Jer. 11,20/.

b) Ez a is feladatvállalás. – A hirtelen ítélet – felelősség elhárítás.

2. A „valóságban” dolgozók számára – az útvesztőkből hazahozandók.

a) Ez – igaz feladat. Ez a Mester feladata is.

b) Ez – kemény áldozat. Ezért a Mester –halál áldozata is.

Bef.: Legyen ez az ítélet: ez a mérce a nevelő igazi mérőeszköze!

8. beszéd: Áldozat és legnagyobb áldozat

(Erkölcsei beszéd: Áldozatok fajtái)

Bev.: Keresem, hogyan lehetek igazán **adakozó ember**? Érinthető az **egyéni** és a **közösségi** élet.

1. Ha javaimat adom, akkor áldozok.

De mit adhatok?

- a) Anyagiakat.
- b) Lelkieket.

2. Ha életemet is felajánlva feláldozom, akkor Krisztust követem.

Hogyan megy ez végbe?

- a) Fáradozó – önátadással.
- b) Kivételesen – életáldozattal.

Bef.: Így leszek mása Mesteremnek, kiről elhangzott a szent ige: „Íme az Isten báránya...” (Jn

1,30).

*

e) *alcsoport: A kérdésnek pedagógiai jellegét fogva...*

Egészen egyszerű magyarázatokat lehet adni. Csupán néhány példavázlatot közlünk.

1. beszéd: A kis bárány sorsa

(Pedagógiai beszéd: A gyermek első benyomása)

Bev.: A „kis bárány” fogalmát tágítsuk a „kis gyermek” területére. – Hogyan és hol kell törődni a kis gyermekkel?

1. Gondozandó – az „otthon világában”.

- a) Gyarló a gyermek.
- b) Mások védelmét igényli – a kised.

2. Erősítendő az élet fergetegében.

- a) Iskola...
- b) Munkahely...
- c. Életszolgálat teljesítő terület...

Bef.: A gyermek legyen a gondozás tárgya és így létszen életünk öröme, boldogsága. Ne felejtse: a jövő a gyermek!

2. beszéd: A pásztor és a bárányok együttese

(Pedagógiai beszéd: Nevelő és nevelendők)

Bev.: Együttes keretben élnek az emberek. Család... iskola... társadalom... Következésképpen állandó az egymásra hatás. – De hogyan valósítható **tudatosan** ez a reáhatás?

1. Mindenki nevelendő...

Az élet köre mindenkit egybefon; tehát mindenkit nevelünk. De hogyan?

- a) Segítséggel.
- b) Készséges lélekérték leleplezéssel.
- c) A tehetségek kibontásával.

2. És mindenki nevelés alatt álló...

Nincs **kifejlett** és így **megálló** élet. – Tehát állandó az alakulás. Hogyan tudunk tehát alakulni?

- a) Akár – tervszerű hatások befogadásával (a későbbi nevelő munka).
- b) Akár – az életsodró munkájának lendítésével (Pl. folyamatok kavicsai...).

Bef.: Közösség az élet, tehát kölcsönös reáhatás a fejlődés titka.

3. beszéd: A veszendő bárány bégetése

(Pedagógiai beszéd: Felfigyelés kérdése)

Bev.: A kallódó és bajokkal küzdő segítségért eseng. – De hogyan jelentkezik a szegény báránka?

1. Igényeskedő jelet ad – a kérő.

Meghajlás, alázkodás és könyörgés a szükségben lévőknek élete.

- a) Kér – jellel. Az összetett kezek – nemzetközi nyelvek... Ezek melódiáját mindenki megérti.
- b) Kér – szóval. Ha a hang ismert nyelven csendül, akkor könnyű az értés. De az idegen nyelvet is értjük – a sikongó siránkozás alapján. Persze mindig fontos – a **készséges** felfigyelés és odaadó **segítség**.

2. Elhallgató hálálkodással élvez – a segítséget vevő.

Hallva hallgassuk a kérést és sietve segítsük a könyörgőt! – Mit eredményez a segítő lélek?

- a) A kérő elcsendesülését. Ez pedig nem néma csend, hanem a hálás szeretet békedala.
- b) Majd újult életre való felkészülést és nekilendülést. Ebben már benne mozog a segítőnek jót hozó lelke, de az új élet szépségéből kicsendül az újjá alakult élet **tárgyi hálája**. Sőt otthont talál a lelké-

ben a boldog élet minden öröme.

Bef.: Ha esengő a szenvedő lelke, akkor boldogságot teremtő legyen a segíteni tudó pásztor lelke.

4. beszéd: A szerető pásztor önfeláldozása

(Pedagógiai beszéd: A nevelő kiválósága)

Bev.: Fokozatokat mutat a nevelők sora. Vannak elméleti **elmélkedők**, vannak oktató **oktatók** és vannak **szeretve segítők**. Az utóbbiak az igaziak. És azok között is eltérést mutat a szeretet nagysága.

1. Csak magáéból adjon?

Ez a gárda – a nemesen osztogató. Mit kínál másoknak?

a) Tudását... Amit szerzett, azt növendéknek adja.

b) Szellemi tartalmát. De a szellemi élet igazi kincse az erkölcsi és természetfeletti élet. **Ezt is** osztanunk kell, ha az igazi és teljes élet szolgálivá akarjuk alakítani életünket.

Mindez az osztás – az igazi nevelő életmunkájának alapfeladata. Csak az ilyen nevelő mondhatja magát – lélekpásztornak.

2. De vajon van-e ennél magasabb életfok is? Igen. És ezt így kell fogalmazni: **magát is adja életáldozatul.**

Itt kettős hasonlat segítség. Lehet az ember „thus ardens in igne” (Tóth T. püspök jelmondata) és lehet az ember életkeresztben áldozó áldozati bárány is.

a) Az első az önátadás tökéletes mércéje. Ez a jó nevelő állandó önfeláldozása.

b) A második és legfenségesebb – az életáldozat teljessége. Ez pedig az életet is odaadó hősiesség örök példája.

Bef.: Mesterünk példája – az utóbbinak hősiesség valósítása. – Tanítva nevelő életünk tehát legyen a Mester életpéldájának utánzása!

*

f) *alcsoport: A drachmát találó asszony hasonlatára építkezők*

Ez a gondolat körülbelül az itt közölt néhány példa szerint bontható tételekre és fejtegethető beszédkeretekben.

1. beszéd: Az elveszett drachma

(Szimbolikus beszéd: A kicsiség értéke)

Bev.: Arról lehetne először szólni: mit jelent a **veszteség** az emberek életében? Azután kérdéssé tehető: hát a lelkiek terén mi a helyzet?

1. **A szegény – kicsi veszteségét is siratja**, Ez neki mindene. Tehát a lelkileg **gyarló** a kis veszteségben is sokat veszít.

– És mi mit siratunk?...

2. De a megtaláló szegény lélek – boldogságát árasztja.

Mindenkinek mondja és így örömét osztja. – És mi milyen örömet osztunk?...

Bef.: Foglaljuk egybe: Isten mindent visszaad, ha igazán keressük.

2. beszéd: A fényt gyűjtő kereső

(Szimbolikus beszéd: Veszteségeink értékelése)

Bev.: Kérdezzük magunktól, hogy elvesztettünk-e valamit Isten kincseiből? – A tárgyalásban világítsunk rá arra, hogy a veszteség Krisztus szemével ítélandó meg.

1. Megszentelés kegyét veszítettük?...

a) Köznapi ember szeme alig vagy kicsire értékeli.

b) Krisztus szeme – mindennek mutatja.

2. A megszentelés kegyelmét visszazereztük!

a) Köznapi ember szeme semminek sem látja (Pl. az utcán hazamenő **megettért** embert!)

b) Krisztus szeme örök értéknek látja.

Bef.: Kérjük – a krisztusi látás kegyét!

3. beszéd: Az örvendező találó

(Misztikus beszéd: Az öröm lélektana)

Bev.: Rajzoljuk meg a **találás pillanatát**... Mit hoz ez a pillanat és milyen jegyeket hordoz a pillanat öröme?

1. Az öröm kicsorduló.

- a) A fájdalom elviselhetően rejthető.
- b) Az öröm kicsordulva jelentkező.

2. Az öröm társörvendezőt kereső.

- a) Nem lehet magamé.
- b) Társammal osztozkodó.

Bef.: Utaljunk arra, hogy a lélekkincs találás az igazi öröm forrása.

4. beszéd: A kicsorduló öröm

(Misztikus beszéd: Az öröm lélektana)

Bev.: Nem zárjuk el szeretteink előtt boldogságunkat...

1. Földi szeretteink részesednek örömeinkben.

- a) A szeretet – megosztó.
- b) Az öröm – így osztódó.

2. Földi szeretteink együttérző öröme fokozza boldogságunkat.

- a) Mások öröme minket is boldogságra hangol.
- b) Így: mások öröme visszatérve boldogságot fokoz.

Bef.: A túltöltött serleg kicsordul...

5. beszéd: Az angyalok öröme

(Misztikus beszéd: Angyalok és az emberek)

Bev.: Isten angyalai és az emberek kapcsolatban élnek.

1. Az angyalnép a földiek Istenre találásának örül.

- a) Istent keresők az emberek... Istent bírók az angyalok.
- b) Az Istent találókkal testvérek lesznek az angyalok.

2. Az angyalnép a földiek égi hazatérésére diadalmasan harsonázik.

- a) Örök haza lakói az angyalok.
- b) Hozzájuk csatlakoznak a „hazatért” emberek.

Bef.: Istenben találkozóknak öröm az életük!

*

Diákbeszéd

1. beszéd: Mit jelent bennünk az Isten adománya?

(Dogmatikus beszéd: Mít adott nekünk az Isten?)

Bev.: Tűz hasonlattal kezdhetem. Prométheusz égből hozta... Valami módon valóban égi kincs. – De én arra a tűzre gondolok, amely az emberi alapértékek valóságának hasonlati képe. A **szellem tüze**, amely **világító erő** az értelem ajándékából és **melengető erő** az akaratnak érzelemmel átítatott kincsével. – Ez a tűz, a világító és szeretettel mindenkit egybefonó – isteni ajándék. Az **égből szállott alá**.

1. Az értelem fényét – a természetes határán túl – az igazi kinyilatkoztatás táplálja.

a) Először is ez a fény arra való, hogy fényt vessen az élet felületére és megismertessen a világ gyönyörűségével, de azután természetfeletti vonatkozásban reáutaljon arra, hogy mindezek urává letünk: „...Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet s hajtsátok uralmatok alá...” (1Móz.

1,28).

b) Majd izzóan követelődő hatalom lesz. Tovább akar erősödni és a **mélyre** száll. Mindent meg akar ismerni. Így mélységvizsgálóvá válik, hogy a rejtett igazságoknak ura legyen.

c) De azután a horizontális felületi és alámerülően vertikális vonal mellett **felfelé törő** vertikális vonalat is mutat, mert Istenhez emelkedik. Megismeri Őt és mindent. Mi ez? Hideg fény, amely eligazít, magyaráz és hazairányít.

2. De – a kinyilatkoztatással erősített értelem mellett – a tűz, a lélek tüze hevülő, hevítő és egybeolvadóan összeforradó akaratot indító hatalom is.

a) Az emberek közösségét nemcsak egynek tudja, hanem testvéri egységnek szereti. Ez adás!! „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mt 19,19). – Szülő, rokon, nemzeti tag, emberegyetemesség, mind egymást szereti. Ha ez igaz lehetne, milyen szép horizontális elhelyeződés lenne a Terra bolygón!...

b) Ezt a közösséget úgy tökéletesíti a **szeretet**, hogy fellobban az Istenig, az örök Tűzig a vertikális fellángolás. Minden felfelé tör, ember eget ér!

c) Végül a szeretet égben Teremtő Atyjával örök lángban egybefonódva életkiteljesülést nyer. Hit és remény meghalnak, a **szeretet** örök (Szt. Pál). – Mi ez? Szent diadala a Szeretetnek.

Bef.: Végül kérdezem: ki ennek birtokosa a földön? Egyedül az ember – a végnélküliség vonalán. Élettelen világ gravitál... állatvilág zárt körben szeret... ember elevenen sodródik, lendül, szétszór, gyűjt és Istenben örökké boldogul. – Ez a pünkösdi tűz ereje és ez az isteni Szent Szívnek prédikálása.

2. beszéd: A kész ember

(Erkölcsi beszéd: Az erősen felkészülők)

Bev.: Mikor gyakorlatok végén végignézzünk a seregen, azt mondjuk: készek és erősek a küzdelemre. Acélosak az izmok, feszülők a lelki erők! Gyávaság, gyengeség kivettetett! Előállt a **kész ember!** – Ennek a kész embernek a kiformalását célozza az évnek erkölcsi munkája. Ezt akarja előállítani minden szellemi erőgyakorlat. A szentségek is ezen cél szolgálatába szegődnek. Kivetni alantasságot, érzéki gondolkodást, felvenni vagy felfokozni az isteni, a kegyelmi világot. Így lenne belőlünk: **kész ember!** – Mikor a mai Evangélium az ég örömről beszél, mely a megtérő bűnös nyomán keletkezik, akkor olyan emberre gondol, akiből kivettetett a bűnös élet és akiben zsendülésnek indult a kész ember! Nem arra az emberre gondolok, aki egy alkalommal vetette ki a bűnt, hanem arra, ki úgy kivetette, hogy benne **fordult az élet**. A szentgyónás tisztulást közöl, de ez csak részleges megújulás. Talán sokaknál ideig-óráig tartó lelki változás, de idegen még a kész ember kialakulása.

1. Mi gátolja a kész ember kibontakozását?

a) Lehet lelki felületesség. Az ilyen ember csak keveset törődik életével. Felületes, nem elmélyedő ember. Csak a felszínen jár, külső hatások befolyásolják, megingatják. A világ minden hatására reagál, de nem mélyen. Az isteni kegyelem ereje a lélek legmélyén ható erő, az ilyen emberben nem ér el maradandó hatásokat, mert nem képes feltárni a mélységek világát. A felületes ember ugyan életének silányságát, hibáit megbánja és kivetí, de újból befogadja. Nem elég mély a lelki alapja. Úszik az árral. Ez szerencsétlen ember. Ebben nem fordul meg az élet.

b) Lehet fegyelmetlenség az oka, hogy nem fordul meg az élet. Jól kezdette, komolyan ígérte, de önmagát nem fegyelmezte. Ezért elmaradt az eredmény. Életének számai hiába jönnek a mélyből, szétszóródnak. A sok érett kalászt nem tudja kérébe kötni. Nem törődött a haladás kérdésével. Ez sem kész ember. Ez sem fordult meg, ennek megtérése sem igazi öröme az angyaloknak.

2. És mi segíti elő a teljes felkészülődést?

a) Ennek megindulása a lélek megtérése. Ennek az embernek következő a lélekképe. Megsejti és megérzi a lelki tisztaság örömeit, aki ki akarja használni a lélek mélyén élő jó tulajdonságokat. – Állandó kapcsolatot keres az élő Istennel. – Távolságot tartja magától a bűnt, és állandóan közelében él az Isten. – Ez az ember elfordulást mutat a múlttól és odafordulást hirdet a tisztább jövő felé. Az élet iránya, lendülete az erkölcs felé irányult! Bukás azonban itt is lehet. Az erkölcsi életben nem ritka a krízis! „Aki áll, az vigyázzon, hogy el ne essék!” (1Kor. 10,12). De itt sincs pihenés, nincs megnyugvás! Itt mozog a lélek, kivetni, elfordulni akar. Íme az evangéliumi, a jó útra tért, azon járó, de gyarlóságából talán lecsúszó, mégis újból felkelő és felemelkedő ember.

b) De az ilyen ember felkészülődésének döntő ereje – a Szentlélek szeretetet sugárzó, izzító tüze. Az embert indíthatja a felkészültség felé a segítő kegyelmen induló jóakarát, de döntően felszerelheti a

természetfeletti kegyelmi áramlat. A Szentlélek erejét kell vennie, hogy állandóan ható legyen benne az Isten sodró életerejé. – De miben áll ez? Krisztus szerint – újjászületésben: „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). És az apostol tanítása szerint az isteni természetben való részesezésben: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Ez az isteni leereszkedés, és ezen indul, ebből fakad az emberi felemelkedés. Az egyiket kérve kérjem és a másikat élve éljem!

Bef.: Így leszek az életem lélektanát ismerve a „kész ember” akadályainak eltávolítója és az **isteni életre kész ember** életerőinek birtoklója, értékesítője.

* *

Beszédláncok (1952)

Most azután **beszédlánc-vázak** következnek, amelyek az Evangélium **történelmi tényeire** és elmondott **példabeszédeire** támaszkodnak. – A kapcsolatok inkább csak arra vonatkoznak, hogy gondolatokat ébresszenek és azok támpontjai legyenek. – De arra akarunk itt néhány példát adni, hogy hogyan lehet az Evangéliumból csengő értékes igazságokat egy látszólag messze fekvő igazságra alapozni. – Lássuk most e néhány példát.

I. beszédlánc címe: Az Úr lelkének állandó lendülete

Itt az isteni Szeretet értelmezendő és fejtegetendő. Mégpedig úgy, hogy minden egyes beszéd utaljon reá a **Szeretet jelenlétére**.

1. beszéd: Szeretet – Atyja iránt

Bev.: Szeretetet árul el egész élete.

1. Vállalja Atyja akaratát.

2. Teljesíti isteni hivatását.

Bef.: Mindennek mozgatója: a szeretet.

2. beszéd: Szeretet – otthona iránt

Bev.: Kettős otthon az Úr Jézusé.

1. Otthona – az ég.

2. Otthona – a föld.

Bef.: Az otthonnak szeretete jellemzi egész életét.

3. beszéd: Szeretet – népe iránt

Bev.: Küldetése elsősorban – a népéé.

1. Szereti az elhívottakat.

2. De útját készíti az idegeneknek.

Bef.: Ezt is a szeretet sugallja.

4. beszéd: Szeretet – eltévelyedettek iránt

Bev.: Kikből áll az emberiség?

1. Igazakból.

2. Bűnösökből.

3. Pogányokból.

Bef.: Az egész emberiségre kiárad az Úr szerető lelke.

II. beszédlánc címe: Kik az Úr lelkének gondjai?

Itt az isteni Mester lélektanát kellene kutatni és azt keresni, hogy kiknek élete és üdve mozgatta a lelkét?

1. beszéd: A megváltandó – „nép”...

Bev.: Küldetését ez magyarázza.

1. De készsége – léleklendítője.

2. És áldozatos munkája – lélektartalma.

Bef.: Életcélja – népe üdvözítése.

2. beszéd: A hazairányítandó – „embernép”

Bev.: Egyetemes cél – a megváltás.

1. Ezért küldetett.

2. Ezért szenvedett.

Bef.: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

3. beszéd: A tévelygő bárány akolba terelése

Bev.: Egyéni célokért is dolgozik a Mester.

1. Egy „elveszett”...

2. Elhagyja a 99-et.

Bef.: Ez a gyengéket erőssé tevő szeretet.

4. beszéd: Az elveszett „drachma” megtalálása

Bev.: A veszteség tudata nem lehet a Megváltó lelkének egyszerű tudomásulvévése.

1. Fáj a veszteség.

2. Keresi az elvesztettet.

3. Boldogan örvend a találáskor.

Bef.: A veszteség lehetősége munkára serkenti, és a találás öröme boldogsággal telíti.

III. beszédlánc címe: Az Úr örömeinek skálája

1. beszéd: Az emberek fel és reá figyelése

2. beszéd: Az emberek megtérése

3. beszéd: Az emberek isteni élete

4. beszéd: Az emberek „hazatérése”

IV. beszédlánc címe: Az ég függönyének fellibbentése

1. beszéd: Az angyalok öröme

2. beszéd: Az Istenhez törők öröme

3. beszéd: Az üdvözültek öröme

4. beszéd: Az Atya szeretetének boldog öröme

1. Színről színre látom az Atyát.

2. Közvetlen kapcsolatban érzem szeretetét.

Bef.: Ennek dala: „Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki volt és aki van és aki eljövendő!” (Jel. 4,8).

– A most következő **beszédlánc-címek** is az Evangélium **szeretethangjára** építkeznek, de **szélesebbre is kitolódnak** a tételek. – Szintén összefogó keretek rajzolása, hogy módot kínáljunk itt is a **teljesen önálló** rendszeres kidolgozásra. – (1950) – Lássuk a **címeket**.

I. beszédlánc címe: A Mester küldetése

1. beszéd: A zsidókhoz?...
2. beszéd: A népekhez?...
3. beszéd: Jókhöz, bűnösökhöz?...
4. beszéd: Mindenkihez!

II. beszédlánc címe: A Mester köré sereglők

1. beszéd: Az élet „vezetői”
2. beszéd: A bűnös esetetek
3. beszéd: Az Úr hívotta népek
4. beszéd: A gyermeknép

III. beszédlánc címe: Az élet felelősségteljesége

1. beszéd: Van felelősség
2. beszéd: Van ítélet
3. beszéd: Van javulási lehetőség
4. beszéd: Van végítélet

IV. beszédlánc címe: És az emberi ítélet?

1. beszéd: Van lélekharang
2. beszéd: Van ítélő bíró
3. beszéd: Van isteni ítélet
4. beszéd: Van örök Bíró

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegét magyarázó beszédvázlatok

A Szentlecke szövege ezen a napon így szól: „Alázkodjatok csak meg Isten súlyos keze alatt, hogy annakidején fölmagasztaljon titeket. Minden aggságos gondot hagyjatok rá, mert ő gondot visel rátok. Óvatosak és éberek legyetek. Ellenségeitek, az ördög, mint ordító oroszlán jár körbe, keresve, kit nyeljen el. Szálljatok vele szembe keményen a hit erejével, hiszen tudjátok, hogy testvéreiteket szerte a világon ugyanez a szenvedés éri. Isten pedig, minden kegyelemnek szerzője, aki rövid szenvedések után (Jézus) Krisztusban örök dicsőségre hívott meg titeket, maga készít majd föl, maga erősít, izmosít és szilárdít meg. Neki legyen (dicsőség és) hatalom mindörökkön-örökké. Amen.” (1Pét. 5,6-11).

Ez a Szentlecke az alázatosan Istenhez húzódó ember földi és örök diadalát hirdeti. – Így tehát a nagy kérdés részleteit emígyen lehetne egyes beszédkeretekbe zární: beszélni lehetne a **hatalmas Úrról**, aki hív, segít és örök életre vezet. Természetesen fejtegethető volna azután az **Úr látogatása**. Itt az a kérdés érinthető: mi módon hív minket az Úr?... Majd reátérhetünk arra: ha az Isten hívó szeretete indít, akkor az **utunk terhe** – az **Ő terhe**; ebből kifolyólag a szeretetet felénk fordító kegye is remélhető ajándék. – Végül az **ember beállítását** is fejtegethetnők. – A különálló beszédek sorát követő beszédláncaink pedig a fenti gondolatok **rendszeres egészét** tárná elénk. – Lássuk tehát most ezeket egyenként.

Különálló beszédek

1. beszéd: A hatalmas Úr (Urunk hatalma)

Bev.: Isten belső képét felénk forduló cselekedeteiből ítéli meg az ember. – Szól hozzánk és cselekszik; mindkét mozzanat visszakövetkeztetést enged igazi valóságára. – Mit tár elénk tehát az Isten szava és tevékenysége?

1. Az Isten végtelen hatalmát.

És mi rejtőzik ebben a hatalomban? Azt is kérdezhetném: mire terjeszkedik ki az Úr hatalma? Vagy azt mondhatnám: mi az Ő létének belső ereje?...

a) Először is mutatja hatalmát az Ő **teremtő ereje** és annak minden hatalmat magában rejtő lendülete. Az Írás így ír erről: „Királlyá lett az Úr! Fölségbe öltözött, erőbe öltözött az Úr és felövezte magát; Megerősítette a föld kerekességét, hogy ne ingadozzék. Trónod kezdet óta szilárd, öröktől fogva vagy te” (Zsolt. 92,1-2). Majd az apostol hangja ez: „Kezdetben, Uram, a földet teremtetted, az egek a te kezdeből születtek, elmúlnak mindezek, te megmaradsz, mint ócska köntös, úgy avulnak el, mindent mint rossz ruhát a változásnak adsz, mindenek úgy avulnak el, te pedig ugyanaz vagy, és éveid nem fogyatkoznak el” (Zsid. 1,10-12). – Az értelmünk pedig ezt diktálja: akitől a mindenség, az hatalmas és Ura mindeneknek mindörökké!

b) Majd azután benne lakik az életet, a mi életünket is **irányító hatalma**. – Ezért mondja az apostol buzdítván az embert: „Bárcsak hallgatnátok ma az ő szavára: meg ne keményítsétek szívetek, mint a lázadáskor tettétek” (Zsid. 3,15).

2. De ezen kívül elénk tárja: az Isten végtelen Szeretetét.

Ez is hatalom. Mégpedig a fizikai erőnél is nagyobb.

a) Lényege: nem a kényszerítés erejével parancsoló, hanem a **jóság** hatalmával Magához ragadó. Még az ember és ember viszonyában is ez a döntő! – Erre int az apostol: „A felsőbb hatalom nem arra való, hogy eljesszen a jótétől, hanem a rossztól. Azt szeretnéd tehát, hogy ne kelljen a hatalomtól tartanod? Tedd a jót, és megdicsér az Isten. Eszköze ugyanis a te javad” (Róm. 13,3-4).

b) De ez ugyancsak lényege: a személyes indítással **vezető indító**. Nemesak útjára indítja az embert, hanem vezet is életén át. – Az igaz, hogy mindkét erő behódolást követel, de a második: lélekszeretetet igényel. Hallgassuk csak: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből” (Mk 12,30).

Bef.: Foglaljuk egybe a mondottakat így: a Teremtő, a Megváltó és Megszentelő Isten az egész mindenség **egyetlen** Hatalmasa. – De miért? Mert a **személyes embert** Maga felé fordítja, Magához vonzza és égi otthonában üdvözíti – Ő egyedül! – Indító a – Teremtő, segítő a – Megváltó és hazakísérő a – Megszentelő. Így **állandó Erőnk** a szerető Isten, és örök boldogságunk a szerető Atya!

2. beszéd: Az Úr hatalmas keze (Dogmatikus beszéd: Isten cselekedetei)

Bev.: A lét örök titka csak akkor nyer megnyugtató magyarázatot, ha személyes Isten és személyes lét, az ember, az angyal is helyet talál a nagymindenségben. – Ilyen formán átmenetet talál a nagy úr: Isten és tudattalan világ. – Milyennek látszik **így** az Isten keze?

1. Az embernek örök boldogságot célul tűző.

A mindenség Isten dicsősége, de a tudatos lét személyes célt is igényel.

a) Teremtő rendelkezése – paradicsomi életet adó. Boldogság az igénye, tehát boldog világ az otthona.

b) Felemelő szeretete Megváltót ígérő. Az elrontott boldogság nem végleges, mert az isteni Szeretet Maga végtelen.

c) Szerető karja – egyes embert is segítő. – Az egyetemes segítséget jelenti a megváltás. Mindenkinek lehetőség – az üdvözülésre. De az egyes ember is segítő kezét nyer. Sőt: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

2. De elégséges jele-e Isten szeretetének a hivatás kitézés? Róla azt is kell mondanunk: **ember életét örök boldogságra segítő**.

Hogyan alázódik ezért emberhez az Isten?

a) Ezt szolgálja – tanítása. Ez a csengő ige segítő ereje.

b) Ezt biztosítja – a megváltó szeretete. Ez az áldozatos tett csodaereje. „De amikor elérkezett az

idők teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született, s a törvény alattvalója lett. Ki kellett ugyanis váltania a törvény alá rendelteket, hogy a fogadott fiúságot elnyerjük” (Gal. 4,4-5).

c) Ezt fejleszti életté – isteni kegyelme. Ez az isteni szeretet valóságos természetét adó kiáradása. „Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abba, Atya!” (Gal. 4,6).

Bef.: Megemel az Úr, és örök boldogságban fiává fogad az ég Ura.

3. beszéd: Az örök dicsőségre hívó

(Dogmatikus beszéd: A bőkezű Isten)

Bev.: Mindent nekünk adott az Úr. „És megáldá őket az Isten, és mondá: Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet s hajtsátok uralmatok alá...” (1Móz. 1,28). Ezért urai és nem szolgálai vagyunk a földnek. – De csak ezt a kincset vettük-e az Úrtól?

1. Az isteni természet kegyét is kaptuk.

Természetünk erre nem képesít, de az isteni Szeretet ezzel gazdagít.

a) Megváltónk a lehetőséget biztosította. A megváltás – Istennek szolgáló – áldozat, de embernek szóló – örök élet lehetősége.

b) Az isteni természetet számunkra ajándékozta. Ez pedig igazi gyümölcs, amelyet a Megváltó szerez és ember életté alakít. „Isten kegyelmét nem vetem el” (Gal. 2,21).

2. És mindennek mi lett a vége? A felelet ez: **És ezzel az örök életet biztosíthatjuk.**

A hangsúly a lehetőségen van, mert a biztosítás nem előre mondható jövő.

a) Kegyként hozta Krisztus. Ezért erős és bátorítóan integető. Ezért ember munkájával diadalra vihető. „Elég neked az én kegyelmem, mert az erő gyöngédségedben lesz teljessé” (2Kor. 12,9).

b) Élettel megszerezheti az isteni ember. – De hogyan? Alapja lesz életünknek az isteni természet, és kemény munkával, a szeretet munkájával isteni életet él az ember. Az isteni életnek pedig koronája az örök élet. „Mert készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,8).

Bef.: A földre küldött az Atya, és égbe segít az égi Mester.

4. beszéd: Az Úr látogatásai

(Dogmatikus beszéd: Hogyan jelenik meg az Úr?)

Bev.: Bár végtelen erejével mindig és mindenben velünk az Úr, mégis személyes hatással is kopogtat lelkünkben az Úr. Ezért int az apostol: „Alázkodjatok csak meg Isten súlyos keze alatt, hogy annakidején fölmagasztaljon titeket” (1Pét. 5,6). – Keressük csak: hogyan jelentkezik a mi életünkben az Isten?

1. Próféta követeit küldi...

Vannak itt történelmi és egyéni követek.

a) A próféták – a nagy történelmi emberiségé. Isten követei ők!

b) A szülők, tanítók, lelkiatyák a személyes életet segítő életirányítók. De ezek is isteni követek.

2. Egyszülöttjét küldi...

„Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). – Mi a lényeg? **Lélekszolgálat!**

a) Maga a Mester ezt teszi. „...mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1-2).

b) De Egyháza is ezt végzi. Ez a parancsa, ez a kötelessége. Ezért hasonlítható **hajóhoz...**

3. Lélekköveteit küldi... Ebben azután **belső** és **személyes** indítás vagy. – Mik ezek?

a) Meglátást hozó fényvetések. A jót jónak, a rosszat rossznak látni. Mindig és következetesen.

b) Vágyakozást adó – szeretet sugárzások. A jót, a nemeset, az istenit mindig vágyom. Még áldozat, sőt halál árán sem adom el és nem prédálom el!!

Bef.: Látogat az Úr; csak nyíljanak a lélekkapuk. „Nézd, az ajtóban állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek és vele étkezem, ő meg velem” (Jel. 3,20).

5. beszéd: Övé legyen a dicsőség

(Dogmatikus beszéd: A világ és az ember célja)

Bev.: Az öntudat nélküli világ **tárgyi** jelleget mutat, és a **tudatos ember** alanyi hivatást is igényel... Hogyan áll ez a tétel az Isten és a mindenség tekintetében?

1. Az alaptételünk így szóljon: **Isten csak Magáért teremthet**. Semmi sem kötheti. Sem külső, sem belső kényszer. – Az Isten ősi jegye: az önbíró rendelkezés. Semmi sem gazdagíthatja. Isten minden. Tehát Isten és világ nem több, mint az Isten.

a) Ezt tanítja az emberi értelem. Kérdezd csak magadtól, vajon nem találsz-e arra, hogy az Isten fogalma kizárja a kötöttségeket és a nagyobbodást? A lélek elemien feleli: a Végtelen mindent magában hordozó és szabadon jelentkeztető.

b) Ezt tanítja az isteni kinyilatkoztatás. Maga az Isten igazsága – örök életű. „Az igazság ugyanis örök és halhatatlan” (Bölcs 1,15). A teremtő Isten –öröktől elhatározó. „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott; öröktől fogva rendelt engem, ősidők óta, még a föld előtt” (Péld. 8,22-23). – Az Isten dicsősége örökké élő és uralkodó. „Mondá továbbá az Isten Mózesnek: ezt mondd Izrael fiainak: az Úr, atyáitok Istene, Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene küldött engem hozzátok. Ez az én nevem mindörökké, s ekképp emlegetsetek engem nemzedékről-nemzedékre” (2Móz. 3,15). „Íme az Úr mindörökké trónol, ítéletre készen tartja trónusát” (Zsolt. 9,8).

2. Majd így folytathatjuk: **Isten alanyi boldogításra is alkothat**. Ebben az **alanyon**, az emberszemélyen van a hangsúly.

a) Tárgyilag így is dicsőítetik az Isten. Vagyis végeredményben itt is Isten dicsősége az elsődleges cél, és csak másodlagos az ember boldogsága.

b) Alanyilag pedig így is boldogítatják az ember. A célbafutó „élő Isten dicséret” a tudatos ember örök személyes boldogsága. Ténye ez: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). Tartalma ez: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

Bef.: Létünk Isten dicsősége, élettudatunk – Isten Személyéhez kapcsolódva! – életünk boldogsága.

6. beszéd: Az élet terhe – az Úr „terhe”

(Dogmatikus beszéd: A Szeretet tartalma)

Bev.: Szeret az égi Atya; ez a Szeretet tehát állandóan felénk áramló erő. Fényessége – életcél mutató, valósága – kegyelmet sugárzó és tevékenysége – embert segítő és emelő. Röviden: az ember életének milyensége – a Szeretet érvényének biztos valósulása. – Míképpen él az ember, és mit ad az Isten?

1. Bizonytalankodó – gyengeséggel.

Az eredendő bűn állapotának lényeges terhe: homályos az értelem és gyenge az akarat.

a) Nem látjuk teljes fényben a jót. Ködös az örök jó, és villanóan villogó a jelen jó.

b) Nem sodor teljes lendülettel a felsőbb jó felé az akarat. Az átfutót birtokba vesszük és az örök értéket tékozoljuk.

2. Biztonságot nyújtó – isteni Szereteten.

De az Isten kegyelme mindkét gyengeség felett győzedelmessé tesz.

a) Égi fényben tündökölvé látjuk az istenit. „Az igazi világosság, mely minden embert megvilágít, a világba jött” (Jn 1,9).

b) Isteni kegyelemmel sodródik akaratunk az örök javak felé. „Senki sem tud hozzám jönni, ha az Atya, aki küldött engem, nem vonzza” (Jn 6,44).

Bef.: A szeretetből adja kegyelmét, hogy győzedelmes legyen a szeretett ember.

7. beszéd: Éberek legyetek!

(Erkölcsei beszéd: Az éberség értelme)

Bev.: „**Sui compos**” – az ember értékes jegye; de „**ad Deum attendens**” az ember igazi értéke. Mi módon lehetünk Isten éberei?

1. Felfigyelve hallgatjuk az Isten szavát.

Tegyünk úgy, mint az indiánok. Hallgassuk az Isten csendesen szóló szavát.

a) Természetben. Itt is az Isten szól. Mert minden jó, amit alkotott. „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31).

b) Kinyilatkoztatásban. Itt írott szó és tanított ige az Isten szava. Próféták és az Úr Egyszülöttje hangoztatja. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan az Isten a proféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2).

c) Így: megkülönböztetjük a gonosz lélek és az égi hangok beszédét. Mert az is szól – csábító muzsikával. Jellegük: a lelket emelő – az Isten szava, csak testet szolgáló – az ördög csábítása. Lásd a kígyó szavát: „Amde a kígyó ravaszabb volt, mint a föld minden állata, melyet az Úr Isten alkotott. Ez azt mondá az asszonynak: miért parancsolta meg nektek az Isten, hogy a paradicsom egyik fájáról se egyetek? Felelé neki az asszony: A paradicsomban lévő fák gyümölcséből eszünk! Hogy azonban a paradicsom közepén levő fa gyümölcséből ne együnk, meg hogy ahhoz ne nyúljunk, azt megparancsolta nekünk az Isten, hogy meg ne találjunk halni. Mondá erre a kígyó az asszonynak: Dehogyan is haltok meg! Csak tudja az Isten, hogy azon a napon, amelyen arról esztek, megnyílik szemetek s olyanokká lesztek, mint az Isten: tudtok jót és gonoszt” (1Móz. 3,1-5).

2. És valóban teljesítjük az Isten szavát.

A hallgató hallás nem elégséges. A felfogott isteni hanghullámnak **életrengésbe** kell hoznia az ember lelkét. – Hogyan?

a) Kerülvén mindent, ami rossz. Ezt diktálja a természet. Ezt parancsolja az isteni, személyes ige (Decalogus).

b) És cselekedvén mindent, ami jó. Erre ad példát a Mester: „...mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig, amikor megbízatást adott a Szentlélek által kiválasztott apostoloknak” (Ap.Csel. 1,1-2). – Ezt tegye a halhatatlanság kegyéért dolgozó ember. „Meg akarsz győződni, te oktalan ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” (Jak. 2,20).

Bef.: Attendentes et facientes! És eredmény? Vitam aeternam possidentes.

8. beszéd: Az alázkodó ember

(Erkölcsei beszéd: Az alázat)

Bev.: „Meghajlás”, „alázatos behódolás”, „rabszolgává süllyedés”... Ezek fokozatok. – Milyen legyen az ember?

1. Alázattal hajló égi Atyja előtt.

Mi ennek titka? Röviden ez: minden az Istentől és semmi önmagunktól. „Mid van, amit nem kaptál?” (1Kor. 4,7).

a) Légy tehát alázattal elfogadó. Tekints az égre és veszed az ég kegyelmét.

b) Kegyelettel hordozó: fogadd a lélekbe és kincsként őrizd az Isten kegyelmét.

c) Odaadón megháláló. Gondolj a 10 bélpoklos meggyógyítására. Az Úr igényli a hálát: „Nem tízen tisztultak meg? Hol a többi kilenc?” (Lk 17,17).

2. De fiúvá nemesedő – az atyai Szeretetből.

Ez a kegyelmek kegyelme, de ez az ember megemelésének isteni adománya. Mivé lészen így az ember?

a) Isten fiává. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7); de ezzel a kegyelemmel az ember: „nem rabszolga többé, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten által örökös is” /Gal. 4,7/.

b) Az isteni szeretet alapján az Istennel együtt élővé: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Alázkodó hódolat – az emelő isteni szeretet indítója.

9. beszéd: Mi a legnagyobb kísértő?

(Erkölcsei beszéd: Superbia vitae)

Bev.: Mivel „emelkedem Isten fölé” és „szakadok el az Istentől”? – A gőg erejével. Mit hoz ez nekem?

1. Biztos öncsalást – önmagam részéről.

a) Elhithető, hogy valamim is van önmagamtól. Pedig: az Isten az eredet. „Emeljétek fel szemeteket a magasba, és nézzétek: Ki teremtette ezeket? Ő az, aki megszámloltan kivezeti seregüket, és nevén szólítja valamennyiüket! Nagy ereje, erőssége és hatalma miatt el nem marad egy sem” (Iz. 40,26).

b) Elhitheti, hogy fejlődésem önmagamtól. Pedig: Isten fejlesztő. „Én ültettem, Apolló öntözte, de a növekedést Isten adta. Ezért nem az számít, aki ültet, sem az, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja” (1Kor. 3,6-7). – Az ilyen ember: az öngóg Nietzsche-je vagy III. Richard gonosz önteltsége.

2. Biztos elvettetést – Isten részéről.

Isten előtt a legnagyobb bűn az öngóg.

a) Ez volt az angyalok bűne. „Az angyalokat is, akik nem őrizték meg méltóságukat, hanem elhagyták lakóhelyüket, a nagy nap ítéletére örök bilincseken sötétségben tartja (Júd. 6).

b) Ez volt az első emberpár bűne: „Mondá erre a kígyó az asszonynak: Dehogyan haltok meg! Csak tudja az Isten, hogy azon a napon, amelyen arról esztek, megnyílik szemetek s olyanokká lesztek, mint az Isten...” (1Móz. 3,4-5).

c) Ez az emberi elkárkozásnak is gyökérzete. Aki nem alázkodik meg a vonzó Kereszt előtt, az megtörik az Isten büntető kezének súlya alatt. – A Szeretet hív, az Igazság büntet.

Bef.: Vessük ki a gögöt a lélekből!

10. beszéd: A hit ereje

(Dogmatikus beszéd: A hit hatása)

Bev.: A hívő ember lelkében csodás színváltozás megy végbe. A hittétel ez: a hit kegyelme odahajlítja a látott igazsághoz a lelket. – Miben áll ez a „színváltozás”?

1. Könnyűnek látjuk a nehézségeket.

Tagadhatatlan, hogy vannak nehézségek, mert a véges ember nehezen értékeli a végnélküli lelkieket. – De miért lesz könnyű az elfogadás a hit kegyelme után?

a) Mert igen nagyért dolgozunk. Minden kérdésnél ezt látjuk: quid hoc ad aeternitatem?

b) Mert a Mindenhatót velünk érezzük. Életünk állandóan zsongó szent dala: Dominus vobiscum! – Az Isten jelenléte pedig égi fényszórás és így isteni értékelést biztosító.

2. Biztosnak érezzük az isteni segítséget.

Az isteni életirányítás a hit tételein alapul. Ezért mondja az apostol: „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid. 11,1). De az elfogadás az élet biztos útjának feltárulása.

a) Látja az ember: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak én általam” /Jn 14,6/.

b) Érzi az égi Mester segítségét az ember. „Íme, én veletek vagyok mindennap a világ végéig” /Mt 28,20/.

c) Végül biztosan tudja, hogy így az Isten fia. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12).

Bef.: Miben áll tehát – az élet színeváltozása? A bizonytalan ember – a hit kegyelmével! – Isten fiává leszen.

* *

Beszédláncok

Most olyan beszédlánc vázlatok következnenek, amelyek a Szentlecke szövegére támaszkodnak, de az emberi élet messze húzódo horizontjára szélesednenek. – Itt azonban teljes a szónok szabadsága a kidolgozást tekintve, mert **csak** ötletet sejtető **címeket** adunk.

I. beszédlánc címe: Nagy az Isten

1. beszéd: **Tőle – minden**

2. beszéd: **Benne – minden**

3. beszéd: **Hozzá – minden**

*

II. beszédlánc címe: Felétek forduló az Isten

1. beszéd: Látjátok Őt – a természet nagy tükrében
2. beszéd: Érzitek Őt – lelketek szentélyében
3. beszéd: Látjátok Őt – a csodás Kenyér színében

*

III. beszédlánc címe: Alázkodjék az ember!

1. beszéd: Élő amforák
2. beszéd: Égi kegyekkel töltekezők
3. beszéd: Maguktól semmit sem kínáló

*

IV. beszédlánc címe: Örvendezzék az ember!

1. beszéd: Jön az Úr!
2. beszéd: Segít az Úr!
3. beszéd: Megszentel az Úr!

*

V. beszédlánc címe: Ébren éljen az ember!

1. beszéd: Feszült figyelemmel – a világ felé
2. beszéd: Feszült lélekkel – önmagatok felé
3. beszéd: Feszült lélekkel – az örök világok felé

*

VI. beszédlánc címe: Az ellenállás fegyverzete

1. beszéd: Örök Jóság – küzdő gonoszság
2. beszéd: Az örökké küzdő ember
3. beszéd: A hittel győző ember

*

VII. beszédlánc címe: Istené az összes életdicsőség

1. beszéd: Mindent – Önmagából
2. beszéd: Mindent – Önmagáért
3. beszéd: Mindent – szeretetből

* * *